

Bruselj, 19. oktober 2018
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0358(NLE)

13315/18
ADD 1

WTO 267
SERVICES 65
FDI 43
COASI 252

PREDLOG

Pošiljatelj:	za generalnega sekretarja Evropske komisije: direktor Jordi AYET PUIGARNAU
Datum prejema:	18. oktober 2018
Prejemnik:	generalni sekretar Sveta Evropske unije Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN
Št. dok. Kom.:	COM(2018) 693 final - ANNEX 1
Zadeva:	PRILOGA k predlogu sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma o zaščiti naložb med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Socialistično republiko Vietnam na drugi strani

V prilogi vam pošiljamo dokument COM(2018) 693 final - ANNEX 1.

Priloga: COM(2018) 693 final - ANNEX 1

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 17.10.2018
COM(2018) 693 final

ANNEX 1

PRILOGA

k

predlogu sklepa Sveta

**o sklenitvi Sporazuma o zaščiti naložb med Evropsko unijo in njenimi državami
članicami na eni strani ter Socialistično republiko Vietnam na drugi strani**

SPORAZUM O ZAŠČITI NALOŽB
MED EVROPSKO UNIJO
IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI STRANI
TER SOCIALISTIČNO REPUBLIKO VIETNAM
NA DRUGI STRANI

EVROPSKA UNIJA

(v nadaljnjem besedilu: Unija)

KRALJEVINA BELGIJA,

REPUBLIKA BOLGARIJA,

ČEŠKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA DANSKA,

ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA,

REPUBLIKA ESTONIJA,

IRSKA,

REPUBLIKA HRVAŠKA,

HELENSKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA ŠPANIJ,

FRANCOSKA REPUBLIKA,

ITALIJANSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA CIPER,

REPUBLIKA LATVIJA,

REPUBLIKA LITVA,

VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG,

MADŽARSKA,

REPUBLIKA MALTA,

KRALJEVINA NIZOZEMSKA,

REPUBLIKA AVSTRIJA,

REPUBLIKA POLJSKA,

PORTUGALSKA REPUBLIKA,

ROMUNIJA,

REPUBLIKA SLOVENIJA,

SLOVAŠKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA FINSKA,

KRALJEVINA ŠVEDSKA ter

ZDRUŽENO KRALJESTVO VELIKA BRITANIJA IN SEVERNA IRSKA

na eni strani (v nadaljnjem besedilu skupaj: pogodbenica EU) ter

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA VIETNAM

na drugi strani (v nadaljnjem besedilu: Vietnam)

(v nadaljnjem besedilu skupaj: pogodbenici) STA SE –

OB PRIZNAVANJU svojega dolgoletnega in trdnega partnerstva, temelječega na skupnih načelih in vrednotah, ki se odražajo v *Okvirnem sporazumu o obsežnem partnerstvu in sodelovanju med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Socialistično republiko Vietnam na drugi strani*, podpisanem 27. junija 2012 v Bruslju (v nadaljnjem besedilu: sporazum o partnerstvu in sodelovanju), ter svojih pomembnih gospodarskih, trgovinskih in naložbenih odnosov, tudi kot se odražajo v *Sporazumu o prosti trgovini med Evropsko unijo in Socialistično republiko Vietnam*, podpisanem dd/mm/llll v Bruslju (v nadaljnjem besedilu: sporazum o prosti trgovini);

V ŽELJI, da se nadalje okrepijo njuni gospodarski odnosi kot del njunih splošnih odnosov in v skladu z njimi, ter v prepričanju, da bo ta sporazum ustvaril novo okolje za razvoj naložb med pogodbenicama;

OB SPOZNANJU, da bo ta sporazum dopolnil in spodbujal regionalno gospodarsko povezovanje;

ODLOČENI, da okrepita gospodarske, trgovinske in naložbene odnose v skladu s ciljem trajnostnega razvoja, v okviru gospodarskih, socialnih in okoljskih razsežnosti, ter spodbujata naložbe v skladu s tem sporazumom, upoštevajoč visoko raven varstva okolja in zaščite delavcev ter ustreznih mednarodno priznanih standardov in sporazumov;

V ŽELJI, da izboljšata življenjske standarde, spodbujata gospodarsko rast in stabilnost, ustvarita nove možnosti za zaposlitev ter izboljšata splošno blaginjo in s tem namenom ponovno potrdita zavezanost spodbujanju naložb;

OB PONOVNI POTRDITVI svoje zavezanosti načelom trajnostnega razvoja iz sporazuma o prosti trgovini;

OB PRIZNAVANJU pomena preglednosti, kot se odraža v njunih zavezah iz sporazuma o prosti trgovini;

OB PONOVNI POTRDITVI svoje zavezanosti *Ustanovni listini Združenih narodov*, podpisani 26. junija 1945 v San Franciscu, in načelom, izraženim v *Splošni deklaraciji o človekovih pravicah*, ki jo je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela 10. decembra 1948;

OB NADGRADNJI svojih pravic in obveznosti iz *Marakeškega sporazuma o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije*, sklenjenega 15. aprila 1994 v Marakešu (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o STO), ter drugih večstranskih, regionalnih in dvostranskih sporazumov in dogovorov, katerih pogodbenici sta, zlasti sporazuma o prosti trgovini;

V ŽELJI, da bi spodbujali konkurenčnost svojih podjetij, tako da bi jim zagotovili predvidljiv pravni okvir za njihove naložbene odnose –

DOGOVORILI O NASLEDNJEM:

POGLAVJE 1

CILJI IN SPLOŠNA OPREDELITEV POJMOV

ČLEN 1.1

Cilj

Cilj tega sporazuma je izboljšati naložbene odnose med pogodbenicama v skladu z določbami tega sporazuma.

ČLEN 1.2

Opredelitev pojmov

V tem sporazumu:

- (a) „fizična oseba pogodbenice“ pomeni v primeru pogodbenice EU državljana ene od držav članic Unije v skladu z njenimi domačimi zakoni¹ in drugimi predpisi, v primeru Vietnama pa državljana Vietnama v skladu z njegovimi domačimi zakoni in drugimi predpisi;

¹ Pojem „fizična oseba“ vključuje fizične osebe s stalnim prebivališčem v Latviji, ki niso državljani Latvije ali katere koli druge države, vendar so v skladu z zakoni in drugimi predpisi Latvije upravičeni do potnega lista za nedržavljane (potni list za tujce).

- (b) „pravna oseba“ pomeni vsak pravni subjekt, ustanovljen ali kako drugače organiziran po zakonu, ki se uporablja, in sicer za pridobitne ali nepridobitne dejavnosti, v zasebni ali državni lasti, vključno s kakršnimi koli delniškimi družbami, skladi, partnerstvi, skupnimi podjetji, samostojnimi podjetniki ali združenji;
- (c) „pravna oseba pogodbenice“ pomeni pravno osebo iz pogodbenice EU oziroma pravno osebo iz Vietnama, ustanovljeno v skladu z domačimi zakoni in drugimi predpisi države članice Unije oziroma Vietnama, ki opravlja bistvene poslovne dejavnosti¹ na ozemlju Unije oziroma Vietnama;

pravna oseba je:

- (i) „v lasti“ fizičnih ali pravnih oseb ene od pogodbenic, če več kot 50 % lastniškega deleža pripada fizičnim ali pravnim osebam iz pogodbenice EU oziroma Vietnama, ali

¹ V skladu s svojo prigrasitvijo Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Svetovni trgovinski organizaciji (WT/REG39/1) Unija in njene države članice razumejo, da je pojem „dejanske in trajne povezave“ z gospodarstvom države članice Unije iz člena 54 Pogodbe o delovanju Evropske unije enakovreden pojmu „bistvenih poslovnih dejavnosti“. Zato Unija in njene države članice za pravne osebe, ki so ustanovljene v skladu z zakoni in drugimi predpisi Vietnama in ki imajo na ozemlju Vietnama samo glavni sedež ali centralno upravo, ugodnosti tega sporazuma uporabljajo le, če so te pravne osebe dejansko in trajno povezane z gospodarstvom Vietnama.

- (ii) „pod nadzorom“ fizičnih ali pravnih oseb iz ene od pogodbenic, če so fizične ali pravne osebe iz pogodbenice EU oziroma Vietnama pooblašcene, da imenujejo večino njenih direktorjev ali da drugače zakonito vodijo njeno delovanje;
- (d) „storitve in druge dejavnosti, ki se opravljajo pri izvajanju javnih pooblastil“ pomenijo storitve ali dejavnosti, ki se ne opravljajo na tržni podlagi ali v konkurenci z enim ali več gospodarskimi subjekti;
- (e) „gospodarske dejavnosti“ vključujejo dejavnosti industrijskega, poslovnega in poklicnega značaja ter dejavnosti obrtnikov, ne vključujejo pa storitev ali dejavnosti, ki se opravljajo pri izvajanju javnih pooblastil;
- (f) „izvajanje“ pomeni v zvezi z naložbo pomeni vodenje, upravljanje, vzdrževanje, uporabo, uživanje, prodajo ali druge oblike razpolaganja z naložbo¹;
- (g) „ukrepi, ki jih sprejme ali ohranja pogodbenica“ pomenijo ukrepe, ki jih sprejmejo ali ohranjajo:
 - (i) centralne, regionalne ali lokalne vlade in organi ter
 - (ii) nevladne organizacije pri izvajanju pooblastil, ki jim jih podelijo centralne, regionalne ali lokalne vlade ali organi;

¹ Pojasniti je treba, da to ne vključuje ukrepov, ki se izvedejo v času ali pred zaključkom postopkov, potrebnih za izvedbo s tem povezanih naložb v skladu z veljavnimi zakoni in drugimi predpisi.

- (h) „naložba“ pomeni vsako vrsto sredstev, ki so v lasti ali jih nadzoruje, neposredno ali posredno, vlagatelj iz pogodbenice na ozemlju¹ druge pogodbenice ter imajo lastnosti naložbe, vključno z lastnostmi, kot so kapitalska obveznost ali obveznost drugih virov, pričakovanje zaslужka ali dobička, prevzemanje tveganja in določeno trajanje. Naložba ima lahko naslednje oblike:
- (i) opredmeteno ali neopredmeteno premoženje, premičnine ali nepremičnine ter vse druge lastninske pravice, na primer zakupi, hipotekarna posojila, pravice do zasega in zastave;
 - (ii) podjetje², vključno z deleži, delnicami in drugimi oblikami kapitalske udeležbe v podjetju, vključno s pravicami, ki izhajajo iz tega;
 - (iii) obveznice, zadolžnice ter posojila in drugi dolžniški instrumenti, vključno s pravicami, ki izhajajo iz tega;
 - (iv) gradnja na ključ, gradbeništvo, upravljanje, proizvodnja, koncesija, delitev prihodkov in druge podobne pogodbe;

¹ Pojasniti je treba, da ozemlje pogodbenice vključuje njeno izključno ekonomsko cono in epikontinentalni pas, kot je določeno s *Konvencijo Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu*, sklenjeno 10. decembra 1982 v Montego Bayu (v nadaljnjem besedilu: konvencija UNCLOS).

² Za namen opredelitve pojma „naložba“ „podjetje“ ne vključuje predstavništva. Pojasniti je treba, da vzpostavitev predstavništva na ozemlju pogodbenice ne pomeni, da obstaja naložba.

(v) denarne terjatve, terjatve drugih sredstev ali terjatve v zvezi z izvedbo pogodbe z ekonomsko vrednostjo¹ ter

(vi) pravice intelektualne lastnine² in dobro ime;

donosi, ki se vložijo, se obravnavajo kot naložbe, pod pogojem, da imajo značilnosti naložbe, in nobena sprememba oblike, v kateri se sredstva vložijo ali ponovno vložijo, ne vpliva na njihovo opredelitev kot naložbe, če ohranijo značilnosti naložbe;

¹ Pojasniti je treba, da denarne terjatve ne vključujejo denarnih terjatev, ki izhajajo izključno iz komercialnih pogodb za prodajo blaga ali storitev s strani fizične ali pravne osebe na ozemlju pogodbenice fizični ali pravni osebi na ozemlju druge pogodbenice, ali financiranja takih pogodb, razen posojil iz pododstavka (iii) ali kakršnega koli povezanega naročila, sodbe ali arbitražne odločbe.

² V tem sporazumu se pravice intelektualne lastnine nanašajo vsaj na vse kategorije intelektualne lastnine iz oddelkov 1 do 7 dela II Sporazuma TRIPS, in sicer:

- (a) avtorske in sorodne pravice;
- (b) znamke;
- (c) geografske označbe;
- (d) industrijske modele;
- (e) patentne pravice;
- (f) topografije integriranih vezij,
- (g) varstvo nerazkritih informacij in
- (h) rastlinske sorte.

- (i) „vlagatelj iz pogodbenice“ pomeni fizično osebo iz pogodbenice ali pravno osebo iz pogodbenice, ki je izvedla naložbo na ozemlju druge pogodbenice;
- (j) „donosi“ pomenijo vse zneske, ki nastanejo ali izvirajo iz naložbe ali ponovne naložbe, vključno z dobički, dividendami, kapitalskimi dobički, licenčninami, obrestmi, plačili v zvezi s pravicami intelektualne lastnine, plačili v naravi in vsemi drugimi zakonitimi dohodki;
- (k) „ukrep“ pomeni kakršen koli ukrep pogodbenice v obliki zakona, predpisa, pravila, postopka, sklepa, upravnega ukrepa ali v kateri koli drugi obliki;
- (l) „oseba“ pomeni fizično ali pravno osebo;
- (m) „tretja država“ pomeni državo ali ozemlje, ki je zunaj področja ozemeljske uporabe tega sporazuma, kot je določeno v členu 4.22 (Ozemeljska uporaba);
- (n) „pogodbenica EU“ pomeni Unijo ali njene države članice, v skladu z njihovimi področji pristojnosti, ki izhajajo iz Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije;
- (o) „pogodbenica“ pomeni pogodbenico EU ali Vietnam;

- (p) „domač“ v zvezi z zakonodajo, pravom ali zakoni in drugimi predpisi za Unijo in njene države članice¹ oziroma za Vietnam pomeni zakonodajo, pravo ali zakone in druge predpise na centralni, regionalni ali lokalni ravni, ter
- (q) „zajeta naložba“ pomeni naložbo vlagatelja iz ene od pogodbenic na ozemlju druge pogodbenice, ki obstaja na datum začetka veljavnosti tega sporazuma ali je bila izvedena ali pridobljena po tem ter je bila izvedena v skladu z veljavnim pravom in predpisi druge pogodbenice.

POGLAVJE 2

ZAŠČITA NALOŽB

ČLEN 2.1

Področje uporabe

1. To poglavje se uporablja za:
 - (a) zajete naložbe in
 - (b) vlagatelje iz pogodbenice v zvezi z izvajanjem njihovih zajetih naložb.

¹ Pojasniti je treba, da domači zakoni in drugi predpisi držav članic Unije vključujejo zakone in druge predpise Unije.

2. Člena 2.3 (Nacionalna obravnava) in 2.4 (Obravnava po načelu države z največjimi ugodnostmi) se ne uporabljata za:

- (a) avdiovizualne storitve;
- (b) rudarjenje, proizvodnjo in predelavo¹ jedrskih materialov;
- (c) proizvodnjo orožja, streliva in vojaškega materiala ali trgovino z njimi;
- (d) nacionalno pomorsko kabotažo²;
- (e) nacionalne in mednarodne storitve zračnega prevoza, redne ali izredne, ter storitve, ki so neposredno povezane z uveljavljanjem prometnih pravic, razen:
 - (i) storitev popravil in vzdrževanja zrakoplovov, med katerimi je zrakoplov umaknjen iz prometa;

¹ Pojasniti je treba, da predelava jedrskih materialov zajema vse dejavnosti, vključene v *Mednarodno standardno klasifikacijo vseh gospodarskih dejavnosti*, kot je določena v Statističnem uradu Združenih narodov, Statistične listine, serije M, št. 4, ISIC Rev. 3.1, 2002, oznaka 2330.

² Brez poseganja v obseg dejavnosti, ki se štejejo kot kabotaža po ustreznih domačih zakonih in drugih predpisih, nacionalna pomorska kabotaža v tem pododdelku vključuje prevoz potnikov ali blaga med pristaniščem ali točko v državi članici Evropske unije ali Vietnamu in drugim pristaniščem ali točko v isti državi članici Unije ali Vietnamu, vključno z njunima epikontinentalnima pasoma, kot je določeno v UNCLOS, ter promet, ki se začne in konča v istem pristanišču ali točki v državi članici Unije ali Vietnamu.

- (ii) prodaje in trženja storitev zračnega prevoza;
- (iii) storitev računalniškega rezervacijskega sistema;
- (iv) storitev zemeljske oskrbe in
- (v) storitev upravljanja letališč

ter

- (f) storitve in druge dejavnosti, ki se opravljajo pri izvajanju javnih pooblastil.

3. Člena 2.3 (Nacionalna obravnava) in 2.4 (Obravnava po načelu države z največjimi ugodnostmi) se ne uporabljata za subvencije, ki jih odobrita pogodbenici¹.

4. To poglavje se ne uporablja za sisteme socialne varnosti pogodbenic ali za dejavnosti na ozemlju pogodbenic, ki so povezane, pa čeprav občasno, z izvajanjem javnih pooblastil.

¹ V primeru pogodbenice EU „subvencija“ vključuje „državno pomoč“, kakor je opredeljena v pravu Unije. V primeru Vietnama „subvencija“ vključuje spodbude za naložbe in pomoč za naložbe, kot je pomoč za proizvodne obrate, usposabljanje človeških virov in dejavnosti za krepitev konkurenčnosti, na primer pomoč za tehnologijo, raziskave in razvoj, pravna pomoč, tržne informacije in promocija.

5. To poglavje se ne uporablja za ukrepe, ki vplivajo na fizične osebe, ki želijo dostopati do trga delovne sile pogodbenic, ali za ukrepe glede državljanstva, prebivališča ali zaposlitve za nedoločen čas.

6. Razen člena 2.1 (Področje uporabe), člena 2.2 (Naložbe in regulativni ukrepi in cilji) in členov 2.5 (Obravnava naložb) do 2.9 (Subrogacija) se nobena določba tega sporazuma ne razlaga tako, kot da omejuje obveznosti pogodbenic iz poglavja 9 (Javna naročila) sporazuma o prosti trgovini ali nalaga kakršne koli dodatne obveznosti v zvezi z javnimi naročili. Pojasniti je treba, da se ukrepi v zvezi z javnimi naročili, ki so skladni s poglavjem 9 (Javna naročila) sporazuma o prosti trgovini, ne štejejo za kršitev člena 2.1 (Področje uporabe), člena 2.2 (Naložbe in regulativni ukrepi in cilji) in členov 2.5 (Obravnava naložb) do 2.9 (Subrogacija).

ČLEN 2.2

Naložbe in regulativni ukrepi in cilji

1. Pogodbenici ponovno potrjujeta svojo pravico do pravnega urejanja na svojem ozemlju za doseganje legitimnih ciljev politike, kot so varovanje javnega zdravja, varnost, okolja ali javne morale, socialno varstvo ali varstvo potrošnikov ali spodbujanje in varovanje kulturne raznolikosti.

2. Pojasniti je treba, da se to poglavje ne sme razlagati kot obveznost pogodbenice, da ne bo spremenila svojega pravnega in regulativnega okvira, vključno na način, ki bi lahko negativno vplival na izvajanje naložb ali na pričakovanja vlagateljev glede dobička.

3. Za večjo jasnost in ob upoštevanju odstavka 4 odločitev pogodbenice, da ne bo izdajala, podaljševala ali ohranjala subvencij ali nepovratnih sredstev, ne pomeni kršitve tega poglavja v naslednjih okoliščinah:

- (a) v odsotnosti kakršne koli specifične zaveze vlagatelju iz druge pogodbenice ali zajeti naložbi v skladu z notranjim pravom ali pogodbo o izdaji, podaljšanju ali ohranitvi navedene subvencije ali nepovratnih sredstev ali
- (b) v skladu s kakršnimi koli pogoji, ki so vezani na izdajo, obnovitev ali ohranitev subvencije ali nepovratnih sredstev.

4. Pojasniti je treba, da se nobena določba tega poglavja ne razlaga tako, kot da se pogodbenici lahko prepreči, da preneha z dodeljevanjem subvencije¹ ali zahteva povračilo zanjo ali da se od pogodbenice lahko zahteva, da zagotovi vlagatelju nadomestilo zanjo, če je tak ukrep odredil eden od njenih pristojnih organov s seznama v Prilogi 1 (Pristojni organi).

¹ V primeru pogodbenice EU „subvencija“ vključuje „državno pomoč“, kakor je opredeljena v pravu Unije. V primeru Vietnama „subvencija“ vključuje spodbude za naložbe in pomoč za naložbe, kot je pomoč za proizvodne obrate, usposabljanje človeških virov in dejavnosti za krepitev konkurenčnosti, na primer pomoč za tehnologijo, raziskave in razvoj, pravna pomoč, tržne informacije in promocija.

ČLEN 2.3

Nacionalna obravnava

1. Vsaka od pogodbenic vlagateljem iz druge pogodbenice in zajetim naložbam glede izvajanja zajetih naložb zagotovi obravnavo, ki ni manj ugodna od tiste, ki jo v podobnih okoliščinah zagotavlja svojim vlagateljem in njihovim naložbam.
2. Ne glede na odstavek 1 in v primeru Vietnama v skladu s Prilogo 2 (Izjema za Vietnam glede nacionalne obravnave) lahko pogodbenica sprejme ali ohrani kakršne koli ukrepe v zvezi z izvajanjem zajete naložbe, če ti ukrepi niso neskladni z zavezami iz Priloge 8-A (Seznam specifičnih zavez Unije) oziroma Priloge 8-B (Seznam specifičnih zavez Vietnama) sporazuma o prosti trgovini, če je tak ukrep:
 - (a) ukrep, ki je sprejet na dan začetka veljavnosti tega sporazuma ali pred tem;
 - (b) ukrep iz pododstavka (a), ki se nadaljuje, nadomesti ali spremeni po začetku veljavnosti tega sporazuma, pod pogojem, da potem, ko se nadaljuje, nadomesti ali spremeni, ni manj skladen z odstavkom 1, kot je bil pred svojim nadaljevanjem, nadomestitvijo ali spremembo, ali

- (c) ukrep, ki ne spada pod pododstavek (a) ali (b), če se ne uporablja v zvezi z naložbami, izvedenimi na ozemlju pogodbenice pred začetkom njegove veljavnosti, ali na način, ki povzroča izgubo ali škodo¹ takim naložbam.

ČLEN 2.4

Obravnava države z največjimi ugodnostmi

1. Vsaka od pogodbenic vlagateljem iz druge pogodbenice in zajetim naložbam glede izvajanja zajetih naložb zagotovi obravnavo, ki ni manj ugodna od tiste, ki jo v podobnih okoliščinah zagotavlja vlagateljem iz tretjih držav in njihovim naložbam.
2. Odstavek 1 se ne uporablja za naslednje sektorje:
 - (a) komunikacijske storitve, razen poštних in telekomunikacijskih storitev;
 - (b) storitve na področju rekreacije, kulture in športa;

¹ Za namene tega pododstavka se pogodbenici strinjata, da se v primeru, ko je ena od pogodbenic zagotovila razumno dolgo obdobje za začetek izvajanja ukrepa ali je storila kaj drugega, da bi obravnavala učinke ukrepa na naložbe, izvedene pred začetkom njegove veljavnosti, ti dejavniki upoštevajo pri ugotavljanju, ali ukrep povzroča izgubo ali škodo za zajete naložbe, izvedene pred začetkom veljavnosti ukrepa.

- (c) ribištvo in akvakulturo;
- (d) gozdarstvo in lov ter
- (e) rudarstvo, vključno z nafto in plinom.

3. Odstavek 1 se ne razlaga tako, kot da pogodbenico obvezuje, da vlagateljem iz druge pogodbenice ali zajetim naložbam prizna obravnavo, ki je bila odobrena na podlagi katerega koli dvostranskega, regionalnega ali mednarodnega sporazuma, ki je začel veljati pred datumom začetka veljavnosti tega sporazuma.

4. Odstavek 1 se ne razlaga tako, kot da pogodbenico obvezuje, da vlagateljem iz druge pogodbenice ali zajeti naložbi prizna:

- (a) kakršno koli obravnavo, ki je bila odobrena v skladu s katerim koli dvostranskim, regionalnim ali večstranskim sporazumom, ki vključuje zaveze za odpravo vseh ovir za naložbe med pogodbenicama ali zahteva približevanje zakonodaje pogodbenic v enem ali več gospodarskih sektorjih¹;
- (b) kakršno koli obravnavo, ki izhaja iz katerega koli mednarodnega sporazuma o preprečevanju dvojne obdavčitve ali drugega mednarodnega sporazuma ali dogovora, ki se v celoti ali večinoma nanaša na obdavčitev, ali

¹ Pojasniti je treba, da gospodarska skupnost ASEAN v skladu s tem pododstavkom predstavlja regionalen sporazum.

- (c) kakršno koli obravnavo na podlagi ukrepov, ki določajo priznavanje kvalifikacij, dovoljenj ali bonitetnih zahtev v skladu s členom VII *Splošnega sporazuma o trgovini s storitvami*¹ ali Prilogo k navedenemu sporazumu o finančnih storitvah.

5. Pojasniti je treba, da izraz „obravnavava“ iz odstavka 1 ne vključuje postopkov ali mehanizmov za reševanje sporov, kot so tisti iz oddelka B (Reševanje sporov med vlagatelji in pogodbenicama) poglavja 3 (Reševanje sporov), kot so določeni v drugih dvostranskih, regionalnih ali mednarodnih sporazumih. Vsebinske obveznosti iz takih sporazumov same po sebi ne pomenijo „obravnavave“, zato jih ni mogoče upoštevati pri oceni kršitve tega člena. Kot „obravnavava“ se štejejo ukrepi pogodbenice v skladu s temi vsebinskimi obveznostmi.

6. Ta člen se razlaga v skladu z načelom *ejusdem generis*²

¹ Iz Priloge 1b Marakeškega sporazuma o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije, podpisanega 15. aprila 1994 v Marakešu.

² Pojasniti je treba, da se ta odstavek ne razlaga tako, kot da preprečuje razlago drugih določb tega sporazuma, kadar je to primerno, v skladu z načelom *ejusdem generis*.

ČLEN 2.5

Obravnava naložb

1. Vsaka od pogodbenic vlagateljem iz druge pogodbenice in zajetim naložbam zagotavlja pošteno in pravično obravnavo ter popolno zaščito in varnost v skladu z odstavki 2 do 7 in Prilogo 3 (Dogovor o obravnavi naložb).
2. Pogodbenica krši obveznost poštene in pravične obravnave iz odstavka 1, če ukrep ali sklop ukrepov pomeni:
 - (a) odrekanje sodnega varstva v kazenskih, civilnih ali upravnih postopkih;
 - (b) bistveno kršitev postopka v sodnih in upravnih postopkih;
 - (c) očitno arbitrarnost;
 - (d) ciljno usmerjeno diskriminacijo na podlagi očitno neupravičenih razlogov, kot so spol, rasa ali versko prepričanje;
 - (e) zlorabo, na primer prisilo, zlorabo položaja ali podobno nepošteno ravnanje, ali
 - (f) kršitev kakršnih koli drugih elementov obveznosti poštene in pravične obravnave, ki sta jo sprejeli pogodbenici v skladu z odstavkom 3.

3. Obravnava, ki ni navedena v odstavku 2, lahko pomeni kršitev poštene in pravične obravnave, če se pogodbenici tako dogovorita v skladu s postopki iz člena 4.3 (Spremembe).
4. Organ za reševanje sporov iz poglavja 3 (Reševanje sporov) lahko pri uporabi odstavkov 1 do 3 upošteva, ali je pogodbenica vlagatelja iz druge pogodbenice spodbudila k zajeti naložbi s posebnim ravnanjem, ki je povzročilo upravičeno pričakovanje in na katerega se je vlagatelj zanesel pri odločitvi za izvedbo ali ohranitev zadevne naložbe, ki pa jo je pogodbenica naknadno onemogočila.
5. Pojasniti je treba, da se izraz „popolna zaščita in varnost“ iz odstavka 1 nanaša na obveznosti pogodbenice, da po potrebi zaščiti fizično varnost vlagateljev in zajetih naložb.
6. Če je ena od pogodbenic z vlagatelji iz druge pogodbenice ali v zvezi z zajetimi naložbami sklenila pisni dogovor, ki izpolnjuje vse naslednje pogoje, ta pogodbenica z izvajanjem javnih pooblastil ne krši tega sporazuma. Pogoji so:
- (a) pisni dogovor se sklene in začne veljati po datumu začetka veljavnosti tega sporazuma¹;

¹ Pojasniti je treba, da pisni dogovor, ki je sklenjen in začne učinkovati po datumu začetka veljavnosti tega sporazuma, ne vključuje obnovitve ali podaljšanja dogovora v skladu z določbami prvotnega dogovora in enakimi ali bistveno enakimi pogoji kot prvotni dogovor, ki je bil sklenjen in je začel veljati pred datumom začetka veljavnosti tega dogovora.

- (b) vlagatelj se zanaša na pisni dogovor pri odločanju o izvedbi ali ohranitvi zajete naložbe poleg samega pisnega dogovora, kršitev pa povzroči dejansko škodo za navedeno naložbo;
 - (c) pisni dogovor¹ vzpostavlja izmenjavo pravic in obveznosti v povezavi z zadevno naložbo, ki zavezuje obe pogodbenici, ter
 - (d) pisni dogovor ne vsebuje klavzule o reševanju sporov med pogodbenicama navedenega dogovora z mednarodno arbitražo.
7. Kršitev drugih določb tega sporazuma ali ločenega mednarodnega sporazuma ne pomeni, da je prišlo do kršitve tega člena.

ČLEN 2.6

Nadomestilo za izgube

1. Vlagateljem iz ene od pogodbenic, katerih zajete naložbe imajo izgube zaradi vojne ali drugega oboroženega spopada, revolucije, izrednih nacionalnih razmer, upora, vstaje ali izgrediv na ozemlju druge pogodbenice, ta druga pogodbenica v zvezi z vračilom, odškodnino, nadomestilom ali drugo poravnavo zagotovi obravnavo, ki ni manj ugodna od obravnave, ki jo ta druga pogodbenica nameni svojim vlagateljem ali vlagateljem iz katere koli tretje države.

¹ Izraz „pisni dogovor“ pomeni pisni dogovor, ki ga ena od pogodbenic sklene z vlagateljem iz druge pogodbenice ali v zvezi z njegovo naložbo ter ga pogodbenici skleneta in izvršujeta v enem ali več instrumentih.

2. Brez poseganja v odstavek 1 vlagateljem iz ene od pogodbenic, ki imajo zaradi razmer na ozemlju druge pogodbenice iz odstavka 1 izgube, ta druga pogodbenica zagotovi takojšnje, ustrezno in učinkovito vračilo ali nadomestilo, če so te izgube posledica:

- (a) zasega zajete naložbe ali dela naložbe s strani oboroženih sil ali organov druge pogodbenice ali
- (b) uničenja zajete naložbe ali dela naložbe s strani oboroženih sil ali organov druge pogodbenice,

ki glede na razmere ni bilo potrebno.

ČLEN 2.7

Razlastitev

1. Nobena od pogodbenic niti neposredno niti posredno ne nacionalizira ali razlasti zajetih naložb vlagateljev iz druge pogodbenice z ukrepi, ki imajo enak učinek kot nacionalizacija ali razlastitev (v nadaljnjem besedilu: razlastitev), razen:

- (a) v javnem interesu;
- (b) v skladu s predpisanim pravnim postopkom;

(c) na nediskriminatorni osnovi in

(d) ob plačilu takojšnjega, ustreznega in učinkovitega nadomestila.

2. Nadomestilo iz odstavka 1 ustreza pošteni tržni vrednosti, ki jo je imela zajeta naložba neposredno pred razlastitvijo ali neposredno, preden je razlastitev postala javno znana, kar nastopi prej, vključuje pa tudi obresti po razumni obrestni meri, določeni na tržni podlagi, ki se naberejo od datuma razlastitve do datuma plačila. Tako nadomestilo je dejansko uresničljivo, prosto prenosljivo v skladu s členom 2.8 (Prenos) in se izvede brez odlašanja.

3. Ne glede na odstavka 1 in 2 se v primeru, da razlastitev izvede Vietnam, vsak ukrep neposredne razlastitve v zvezi z zemljiščem izvede:

(a) v skladu z veljavnimi domačimi zakoni in drugimi predpisi¹ ter

(b) ob plačilu nadomestila, ki ustreza tržni vrednosti, pri čemer se upoštevajo veljavni domači zakoni in drugi predpisi.

4. Izdaja obveznih dovoljenj v zvezi s pravicami intelektualne lastnine ne pomeni razlastitve v smislu odstavka 1, če je taka izdaja skladna s *Sporazumom o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine* iz Priloge 1C k Sporazumu o STO (v nadaljnjem besedilu: sporazum TRIPS).

¹ Med veljavne domače zakone in druge predpise spadata zakon Vietnama št. 45/2013/QH13 in odlok št. 44/2014/ND-CP o regulaciji cen zemljišč, kot sta obstajala na dan začetka veljavnosti tega sporazuma.

5. Vlagatelj, ki ga zadeva razlastitev, ima v skladu s pravom pogodbenice, ki izvede razlastitev, pravico, da sodni ali drug neodvisni organ zadevne pogodbenice takoj pregleda njegov zahtevek in vrednotenje njegove naložbe.
6. Ta člen se razlaga v skladu s Prilogo 4 (Dogovor o razlastitvi).

ČLEN 2.8

Prenos

Obe pogodbenici dovolita, da se vsi prenosi v zvezi z zajetimi naložbami izvedejo v prosto zamenljivi valuti brez omejitev ali zamud in po tržnem menjalnem tečaju, ki se uporablja na datum prenosa. Taki prenosi vključujejo:

- (a) prispevke v kapital, kot so glavnica in dodatna sredstva, za vzdrževanje, razvoj ali povečanje naložbe;
- (b) dobičke, dividende, kapitalske dobičke in druge donose, prihodke od prodaje vseh ali kakršnega koli dela zajete naložbe ali prihodke od delne ali celotne likvidacije zajete naložbe;
- (c) plačila obresti, licenčnin, pristojbin za upravljanje ter tehnične pomoči in drugih pristojbin;

- (d) plačila v skladu s pogodbo, ki jo sklene vlagatelj, ali zajeto naložbo, vključno s plačili v skladu s posojilno pogodbo;
- (e) zaslužke in druge osebne prejemke osebja, ki je zaposleno iz tujine in dela v zvezi z zajeto naložbo;
- (f) plačila v skladu s členom 2.6 (Nadomestilo za izgube) in členom 2.7 (Razlastitev) ter
- (g) plačila odškodnin na podlagi odločbe, izdane v skladu z oddelkom B (Reševanje sporov med vlagatelji in pogodbenicama) poglavja 3 (Reševanje sporov).

ČLEN 2.9

Subrogacija

Če ena od pogodbenic ali njen organ izvede plačilo v okviru odškodnine, jamstva ali zavarovalne pogodbe, ki jo je sklenila v zvezi z naložbo enega od svojih vlagateljev na ozemlju druge pogodbenice, druga pogodbenica prizna subrogacijo ali prenos katere koli pravice ali lastništva ali odstop kakršne koli terjatve v zvezi s tako naložbo. Pogodbenica ali organ ima pravico do uveljavljanja subrogirane ali odstopljene pravice ali terjatve v isti meri kot izvirne pravice ali terjatve vlagatelja. Take pravice lahko pogodbenica ali njen urad ali vlagatelj uveljavljajo le, če to dovoli pogodbenica ali njen urad.

POGLAVJE 3

REŠEVANJE SPOROV

ODDELEK A

REŠEVANJE SPOROV MED POGODBENICAMA

PODODDELEK 1

CILJ IN PODROČJE UPORABE

ČLEN 3.1

Cilj

Cilj tega poglavja je vzpostaviti učinkovit in uspešen mehanizem za preprečevanje in reševanje sporov med pogodbenicama v zvezi z razlago in uporabo tega sporazuma, da bi dosegli sporazumno rešitev.

ČLEN 3.2

Področje uporabe

To poglavje se uporablja za preprečevanje in reševanje kakršnih koli sporov med pogodbenicama glede razlage ali uporabe določb tega sporazuma, razen če je v tem sporazumu določeno drugače.

PODODDELEK 2

POSVETOVANJA IN MEDIACIJA

ČLEN 3.3

Posvetovanja

1. Pogodbenici si prizadevata za rešitev kakršnega koli spora iz člena 3.2 (Področje uporabe), tako da začneta posvetovanja v dobri veri, da bi dosegli sporazumno rešitev.
2. Vsaka od pogodbenic zahteva posvetovanja s pisnim zahtevkom, ki ga pošlje drugi pogodbenici in v katerem opredeli sporni ukrep in ustrezne določbe tega sporazuma, kopijo pa pošlje tudi Odboru, ustanovljenemu v skladu s členom 4.1 (Odbor).

3. Posvetovanja se opravijo v 30 dneh od prejema zahtevka iz odstavka 2 in potekajo na ozemlju pogodbenice, na katero je zahtevek naslovljen, razen če se pogodbenici dogovorita drugače.

Posvetovanja se štejejo za zaključena v 45 dneh od datuma prejema zahtevka, razen če obe pogodbenici soglašata z nadaljevanjem posvetovanj. Posvetovanja, zlasti vse razkrite informacije in stališča, ki jih izrazita pogodbenici, so zaupna in ne posegajo v pravice nobene od pogodbenic v nadaljnjih postopkih.

4. Posvetovanja o nujnih zadevah, vključno s tistimi, ki se nanašajo na pokvarljivo blago, sezonsko blago ali sezonske storitve, se opravijo v 15 dneh od datuma prejema zahtevka iz odstavka 2. Posvetovanja se štejejo za zaključena v 20 dneh, razen če obe pogodbenici soglašata z nadaljevanjem posvetovanj.

5. Pogodbenica, ki je zaprosila za posvetovanje, lahko uporabi člen 3.5 (Začetek arbitražnega postopka), če:

- (a) druga pogodbenica na zahtevek za posvetovanja ne odgovori v 15 dneh od datuma njegovega prejema;
- (b) do posvetovanj ne pride v rokih iz odstavka 3 ali 4;
- (c) se pogodbenici dogovorita, da ne bo posvetovanj, ali
- (d) so bila posvetovanja zaključena brez sporazumne rešitve.

6. Med posvetovanji vsaka od pogodbenic predloži zadostne informacije za pregled, kako bi zadevni ukrep lahko vplival na izvajanje in uporabo tega sporazuma.

ČLEN 3.4

Mehanizem mediacije

Pogodbenici se lahko kadar koli dogovorita o začetku postopka mediacije v skladu s Prilogo 9 (Mehanizem mediacije) v zvezi s katerim koli ukrepom, ki negativno vpliva na naložbe med njima.

PODODDELEK 3

POSTOPKI REŠEVANJA SPOROV

ČLEN 3.5

Začetek arbitražnega postopka

1. Če pogodbenicama ne uspe rešiti spora s pomočjo posvetovanj, kakor so opredeljena v členu 3.3 (Posvetovanja), lahko pogodbenica, ki je zaprosila za posvetovanje, zahteva ustanovitev arbitražnega sveta.

2. Zahtevek za ustanovitev arbitražnega sveta se v pisni obliki predloži drugi pogodbenici in Odboru. Pogodbenica pritožnica v svojem zahtevku opredeli sporni ukrep in pojasni, kako ta ukrep krši določbe tega sporazuma v tolikšni meri, da to jasno pomeni pravno podlago za pritožbo.

ČLEN 3.6

Pristojnosti arbitražnega sveta

Če se pogodbenici v 10 dneh od datuma izbora arbitrov ne dogovorita drugače, je obseg pristojnosti arbitražnega sveta naslednji:

„ob upoštevanju ustreznih določb tega sporazuma, ki jih navajata pogodbenici, proučiti zadevo, na katero se nanaša zahtevek za ustanovitev arbitražnega sveta v skladu s členom 3.5 (Začetek arbitražnega postopka), presoditi o skladnosti zadevnega ukrepa z določbami iz člena 3.2 (Področje uporabe) ter v svojem poročilu navesti ugotovitve, veljavnost ustreznih določb in osnovno utemeljitev ugotovitev in priporočil, v skladu s členom 3.10 (Vmesno poročilo) in členom 3.11 (Končno poročilo).“

ČLEN 3.7

Ustanovitev arbitražnega sveta

1. Arbitražni svet sestavljajo trije arbitri.
2. V 10 dneh od datuma, ko pogodbenica, proti kateri je vložena pritožba, prejme zahtevek za ustanovitev arbitražnega sveta, se pogodbenici posvetujeta, da bi dosegli dogovor o sestavi arbitražnega sveta.
3. Če pogodbenici v roku iz odstavka 2 ne dosežeta dogovora o sestavi arbitražnega sveta, lahko vsaka od njiju imenuje arbitra s svojega podseznama, pripravljenega v skladu s členom 3.23 (Seznam arbitrov), in sicer v 10 dneh od izteka roka iz odstavka 2. Če katera od pogodbenic ne imenuje arbitra s svojega podseznama, ga na zahtevo druge pogodbenice izžreba predsednik Odbora ali njegov pooblaščenec, in sicer s podseznama zadevne pogodbenice, pripravljenega v skladu s členom 3.23 (Seznam arbitrov).
4. Če se pogodbenici ne dogovorita glede predsednika arbitražnega sveta v roku iz odstavka 2, ga na zahtevo pogodbenice izžreba predsednik Odbora ali njegov pooblaščenec, in sicer s podseznama predsednikov, pripravljenega v skladu s členom 3.23 (Seznam arbitrov).
5. Predsednik Odbora ali njegov pooblaščenec izbere arbitre v petih dneh od zahtevka iz odstavka 3 ali 4.

6. Za datum ustanovitve arbitražnega sveta velja datum, ko vsi trije izbrani arbitri uradno obvestijo pogodbenici, da sprejmejo svoje imenovanje v skladu s Prilogo 7 (Poslovnik).

7. Če kateri koli od seznamov iz člena 3.23 (Seznam arbitrov) ni pripravljen ali v času zahtevka v skladu z odstavkom 3 ali 4 ne vsebuje dovolj imen, se arbitri žrebajo izmed posameznikov, ki jih formalno predlagata obe pogodbenici oziroma ena od pogodbenic, če je zahtevek vložila samo ena od pogodbenic.

ČLEN 3.8

Postopek arbitražnega sveta za reševanje sporov

1. Pravila in postopki, določeni v tem členu ter prilogah 7 (Poslovnik) in 8 (Kodeks ravnanja za arbitre in mediatorje), urejajo postopke arbitražnega sveta za reševanje sporov.

2. Če se pogodbenici ne dogovorita drugače, se sestaneta z arbitražnim svetom v 10 dneh po datumu njegove ustanovitve, da se določijo vse zadeve, ki se zdijo pogodbenicama ali arbitražnemu svetu primerne, vključno s časovnim razporedom postopka ter honorarji in stroški arbitrov v skladu s Prilogo 7 (Poslovnik). Arbitri in predstavniki pogodbenic se lahko teh sestankov udeležijo po telefonu ali video konferenci.

3. Kraj obravnave se izbere z vzajemnim soglasjem pogodbenic. Če se pogodbenici ne strinjata glede kraja obravnave, ta poteka v Bruslju, če je pogodbenica pritožnica Vietnam, oziroma v Hanoju, če je pogodbenica pritožnica pogodbenica EU.
4. Vse obravnave so odprte za javnost, razen če Priloga 7 (Poslovnik) določa drugače.
5. V skladu s Prilogo 7 (Poslovnik) se pogodbenicama omogoči, da se udeležita predstavitev, izjav, argumentov ali protiargumentov v postopku. Vse informacije ali pisna stališča, ki jih ena od pogodbenic predloži arbitražnemu svetu, vključno s pripombami na opisni del vmesnega poročila, odgovori na vprašanja arbitražnega sveta in pripombami pogodbenice na te odgovore, se dajo na voljo drugi pogodbenici.
6. Če se pogodbenici v treh dneh od datuma ustanovitve arbitražnega sveta ne dogovorita drugače, lahko arbitražni svet v skladu s Prilogo 7 (Poslovnik) sprejema nezahtevana pisna stališča (stališča *amicus curiae*) od fizičnih ali pravnih oseb s sedežem na ozemlju ene od pogodbenic.
7. Za interne razprave se arbitražni svet sestane na zaprti seji, na kateri sodelujejo samo arbitri. Arbitražni svet lahko tudi dovoli, da so na njegovih sejah prisotni njegovi pomočniki. Posvetovanja arbitražnega sveta in dokumenti, ki so mu predloženi, so zaupni.

ČLEN 3.9

Predhodno odločanje o nujnosti

Na zahtevo ene od pogodbenic arbitražni svet o tem, ali je zadeva po njegovem mnenju nujna, predhodno odloči v 10 dneh od svoje ustanovitve.

ČLEN 3.10

Vmesno poročilo

1. Arbitražni svet izda vmesno poročilo pogodbenicama, v katerem navede svoje ugotovitve, veljavnost zadevnih določb ter osnovno utemeljitev svojih ugotovitev in priporočil, in sicer najpozneje 90 dni od dneva svoje ustanovitve. Kadar meni, da tega roka ni mogoče upoštevati, predsednik arbitražnega sveta o tem pisno obvesti pogodbenici ter Odbor, pri čemer navede razloge za odlog in datum, ko namerava arbitražni svet predložiti svoje vmesno poročilo. Arbitražni svet vmesnega poročila v nobenem primeru ne predloži pozneje kot 120 dni po datumu svoje ustanovitve.
2. Vsaka od pogodbenic lahko arbitražnemu svetu predloži pisni zahtevek za presojo določenih vidikov vmesnega poročila v 14 dneh od njegove predložitve, vključno s pripombami.

3. V nujnih primerih, vključno v povezavi s pokvarljivim ali sezonskim blagom ali storitvami, si arbitražni svet prizadeva po svojih najboljših močeh, da vmesno poročilo predloži v 45 dneh, v vsakem primeru pa najpozneje v 60 dneh od svoje ustanovitve. Vsaka od pogodbenic lahko arbitražnemu svetu predloži pisni zahtevek za presojo določenih vidikov vmesnega poročila v sedmih dneh od njegove predložitve, vključno s pripombami.

4. Po proučitvi morebitnih pisnih zahtev pogodbenic o vmesnem poročilu, vključno s pripombami, lahko arbitražni svet svoje poročilo spremeni in opravi nadaljnja preverjanja, za katera meni, da so potrebna.

ČLEN 3.11

Končno poročilo

1. Arbitražni svet izda končno poročilo pogodbenicama in Odboru v 120 dneh od datuma svoje ustanovitve. Kadar meni, da tega roka ni mogoče upoštevati, predsednik arbitražnega sveta o tem pisno obvesti pogodbenici ter Odbor in navede razloge za odlog in datum, ko namerava arbitražni svet predložiti svoje končno poročilo. Arbitražni svet končnega poročila v nobenem primeru ne predloži pozneje kot 150 dni po datumu svoje ustanovitve.

2. V nujnih primerih, vključno v povezavi s pokvarljivim ali sezonskim blagom ali storitvami, si arbitražni svet prizadeva po svojih najboljših močeh, da svoje končno poročilo predloži v 60 dneh od svoje ustanovitve. Arbitražni svet končnega poročila v nobenem primeru ne predloži pozneje kot 75 dni po datumu svoje ustanovitve.
3. Končno poročilo vključuje zadovoljivo razpravo o argumentih s stopnje vmesnega pregleda in jasno obravnava pripombe pogodbenic.

ČLEN 3.12

Izpolnitev zahtev iz končnega poročila

Pogodbenica, proti kateri je vložena pritožba, sprejme vse potrebne ukrepe, da takoj v dobri veri izpolni zahteve iz končnega poročila.

ČLEN 3.13

Razumno obdobje za izpolnitev zahtev

1. Če takojšnja izpolnitev zahtev ni mogoča, si pogodbenici prizadevata doseči dogovor o roku, v katerem morajo biti zahteve končnega poročila izpolnjene. V takem primeru pogodbenica, proti kateri je vložena pritožba, najpozneje 30 dni po prejemu končnega poročila pogodbenico pritožnico in Odbor uradno obvesti o tem, koliko časa potrebuje za izpolnitev zahtev (v nadaljnjem besedilu: razumno obdobje).

2. Če se pogodbenici ne strinjata glede razumnega obdobja za izpolnitev zahtev iz končnega poročila, pogodbenica pritožnica v 20 dneh od prejema uradnega obvestila pogodbenice, proti kateri je vložena pritožba, v skladu z odstavkom 1 od arbitražnega sveta, ustanovljenega v skladu s členom 3.7 (Ustanovitev arbitražnega sveta) (v nadaljnjem besedilu: prvotni arbitražni svet) pisno zahteva, da določi dolžino razumnega obdobja. Obvestilo o takem zahtevku se pošlje pogodbenici, proti kateri je bila vložena pritožba, in Odboru.
3. Arbitražni svet o svoji odločitvi o dolžini razumnega obdobja obvesti pogodbenici in Odbor v 20 dneh od datuma vložitve zahtevka iz odstavka 2.
4. Pogodbenica, proti kateri je vložena pritožba, pogodbenico pritožnico pisno obvesti o svojem napredku pri izpolnjevanju zahtev iz končnega poročila vsaj 30 dni pred iztekom razumnega obdobja.
5. Pogodbenici se lahko dogovorita o podaljšanju razumnega časovnega obdobja.

ČLEN 3.14

Pregled ukrepov, sprejetih za izpolnitev zahtev iz končnega poročila

1. Pogodbenica, proti kateri je vložena pritožba, pred koncem razumnega obdobja pogodbenico pritožnico in Odbor uradno obvesti o vseh ukrepih, ki jih je sprejela za izpolnitev zahtev iz končnega poročila.

2. Če se pogodbenici ne strinjata glede obstoja ali doslednosti kakršnih koli ukrepov, sprejetih za zagotovitev skladnosti z določbami iz člena 3.2 (Področje uporabe) in sporočenih v skladu z odstavkom 1, lahko pogodbenica pritožnica pisno zahteva, da o zadevi presodi prvotni arbitražni svet. Obvestilo o zahtevku se pošlje pogodbenici, proti kateri je vložena pritožba, in Odboru. Pogodbenica pritožnica v svojem zahtevku opredeli zadevni sporni ukrep in pojasni, kako tak ukrep krši določbe iz člena 3.2 (Področje uporabe) v tolikšni meri, da to pomeni pravno podlago za pritožbo.

3. Arbitražni svet o svoji odločitvi obvesti pogodbenici in Odbor v 45 dneh od datuma vložitve zahtevka iz odstavka 2.

ČLEN 3.15

Začasna pravna sredstva v primeru neizpolnjevanja zahtev

1. Če pogodbenica, proti kateri je vložena pritožba, pogodbenici pritožnici in Odboru pred iztekom razumnega obdobja ne pošlje uradnega obvestila o ukrepih, sprejetih za izpolnitev zahtev iz končnega poročila, ali če arbitražni svet odloči, da ni bil sprejet noben ukrep za izpolnitev zahtev ali da ukrep, sporočen v skladu z odstavkom 1 člena 3.14 (Pregled ukrepov, sprejetih za izpolnitev zahtev iz končnega poročila) ni skladen z obveznostmi navedene pogodbenice iz člena 3.2 (Področje uporabe), pogodbenica, proti kateri je vložena pritožba, na zahtevo pogodbenice pritožnice in po posvetovanjih z njo predloži ponudbo za nadomestilo.

2. Če se pogodbenica pritožnica odloči, da ne bo zahtevala ponudbe za nadomestilo, ali, kadar je tak zahtev vložen, če ni dogovora o nadomestilu v 30 dneh od konca razumnega obdobja ali predložitve odločitve arbitražnega sveta iz člena 3.14 (Pregled ukrepov, sprejetih za izpolnitev zahtev iz končnega poročila), da ni bil sprejet noben ukrep za izpolnitev zahtev ali da sprejeti ukrep ni skladen z določbami iz člena 3.2 (Področje uporabe), je pogodbenica pritožnica upravičena, da po uradnem obvestilu drugi pogodbenici in Odboru sprejme ustrezne ukrepe v okviru zavez glede preferencialne trgovine in naložb, ki veljajo med pogodbenicama in imajo enak učinek kot razveljavitev ali omejitev zaradi kršitve. Taki ukrepi so navedeni v uradnem obvestilu. Pogodbenica pritožnica lahko ukrepe izvede kadar koli po izteku 10 dni od datuma prejema uradnega obvestila s strani pogodbenice, proti kateri je vložena pritožba, razen če pogodbenica, proti kateri je vložena pritožba, zahteva arbitražo v skladu z odstavkom 3 tega člena.

3. Če pogodbenica, proti kateri je vložena pritožba, meni, da učinek ukrepov, ki jih je sprejela pogodbenica pritožnica, ni enakovreden razveljavitvi ali omejitvi zaradi kršitve, lahko pisno zahteva, da o zadevi presodi prvotni arbitražni svet. Uradno obvestilo o tej zahtevi se pošlje pogodbenici pritožnici in Odboru pred iztekom desetdnevnega obdobja iz odstavka 2. Prvotni arbitražni svet o svoji odločitvi glede ukrepov, ki jih je sprejela pogodbenica pritožnica, uradno obvesti pogodbenici in Odbor v 30 dneh od vložitve zahtevka. Obveznosti se ne opustijo, dokler prvotni arbitražni svet ne pošlje uradnega obvestila o svoji odločitvi, vsaka začasna opustitev pa mora biti v skladu s to odločitvijo.

4. Ukrepi, določeni v tem členu, so začasni in se ne uporabljajo potem, ko:
- (a) pogodbenici dosežeta sporazumno rešitev v skladu s členom 3.19 (Sporazumna rešitev)
 - (b) se pogodbenici strinjata, da pogodbenica, proti kateri je vložena pritožba, z ukrepom, uradno sporočenim v skladu z odstavkom 1 člena 3.14 (Pregled ukrepov, sprejetih za izpolnitev zahtev iz končnega poročila) izpolnjuje določbe iz člena 3.2 (Področje uporabe) ali
 - (c) so bili vsi ukrepi, za katere je bila ugotovljena neskladnost z določbami iz člena 3.2 (Področje uporabe), odpravljeni ali spremenjeni, tako da so skladni s temi določbami, kakor je bilo odločeno na podlagi odstavka 3 člena 3.14 (Pregled ukrepov, sprejetih za izpolnitev zahtev iz končnega poročila).

ČLEN 3.16

Pregled ukrepov, sprejetih za izpolnitev zahtev, po sprejetju začasnih pravnih sredstev zaradi neizpolnjevanja zahtev

1. Pogodbenica, proti kateri je vložena pritožba, pogodbenico pritožnico in Odbor obvesti o ukrepih, ki jih je sprejela za zagotovitev izpolnjevanja zahtev iz poročila arbitražnega sveta po sprejetju ukrepov s strani pogodbenice pritožnice oziroma uporabi nadomestila. Z izjemo zadev iz odstavka 2 pogodbenica pritožnica zaključi ukrepe, sprejete v skladu s členom 3.15 (Začasna pravna sredstva v primeru neizpolnjevanja zahtev), v 30 dneh od datuma prejema obvestila. Če je bilo uporabljeno nadomestilo in z izjemo primerov iz odstavka 2 lahko pogodbenica, proti kateri je vložena pritožba, preneha z uporabo takega nadomestila v 30 dneh od datuma svojega obvestila, da je izpolnila poročilo arbitražnega sveta.
2. Če pogodbenici v 30 dneh od dneva prejema uradnega obvestila ne dogovorita o tem, ali pogodbenica, proti kateri je vložena pritožba, s sprejetjem priglašenega ukrepa izpolnjuje določbe iz člena 3.2 (Področje uporabe), pogodbenica pritožnica pisno zahteva, da o zadevi odloči prvotni arbitražni svet. Obvestilo o takem zahtevku se pošlje pogodbenici, proti kateri je vložena pritožba, in Odboru.

3. Odločitev arbitražnega sveta se uradno sporoči pogodbenicama in Odboru v 45 dneh od datuma vložitve zahtevka. Če arbitražni svet odloči, da je uradno sporočeni ukrep skladen z določbami člena 3.2 (Področje uporabe), se ukrepi iz člena 3.15 (Začasna pravna sredstva v primeru neizpolnjevanja zahtev) zaključijo. Ravenčasne opustitve obveznosti ali nadomestila se po potrebi prilagodi glede na odločitev arbitražnega sveta.

ČLEN 3.17

Zamenjava arbitrov

Če med arbitražnim postopkom prvotni arbitražni svet ali nekateri od njegovih članov ne morejo sodelovati, se umaknejo ali jih je treba zamenjati, ker ne izpolnjujejo zahtev kodeksa ravnanja iz Priloge 8 (Kodeks ravnanja za arbitre in mediatorje), se uporabi postopek iz člena 3.7 (Ustanovitev arbitražnega sveta). Rok za uradno obvestilo o poročilih in odločitvah, glede na primer, se podaljša za 20 dni.

ČLEN 3.18

Prekinitev in ustavitev arbitražnih postopkov

1. Arbitražni svet na zahtevo obeh pogodbenic kadar koli prekine svoje delovanje za obdobje, o katerem se dogovorita pogodbenici in ki ne presega 12 zaporednih mesecev. Svoje delo nadaljuje pred koncem obdobja prekinitve na pisno zahtevo obeh pogodbenic. Pogodbenici o tem obvestita Odbor. Arbitražni svet lahko svoje delo nadaljuje tudi ob koncu obdobja prekinitve na pisno zahtevo katere koli od pogodbenic. Pogodbenica prosilka ustrezno obvesti predsednika Odbora in drugo pogodbenico. Če ob koncu obdobja prekinitve nobena od pogodbenic ne zahteva nadaljevanja dela arbitražnega sveta, se pooblastilo arbitražnega sveta izteče in postopek se ustavi. V primeru prekinitve dela arbitražnega sveta se časovni okviri iz ustreznih določb tega poglavja podaljšajo za enako obdobje, kot je bilo delo prekinjeno. Prekinitev in ustavitev dela arbitražnega sveta ne posegata v pravice nobene od pogodbenic v drugih postopkih na podlagi člena 3.24 (Izbira razsodišča).
2. Pogodbenici se lahko dogovorita, da ustavita postopek arbitražnega sveta s skupnim uradnim obvestilom predsedniku arbitražnega sveta in Odboru kadar koli pred izdajo končnega poročila arbitražnega sveta.

ČLEN 3.19

Sporazumna rešitev

Pogodbenici lahko kadar koli dosežeta sporazumno rešitev spora v skladu s tem poglavjem. O morebitni taki rešitvi po potrebi skupno uradno obvestita Odbor in predsednika arbitražnega sveta. Če rešitev zahteva odobritev v skladu z relevantnimi notranjimi postopki katere koli od pogodbenic, se v obvestilu navede takšna zahteva, postopek reševanja spora pa se prekine. Če se taka odobritev ne zahteva ali po obvestilu o končanju kakršnih koli takih notranjih postopkov, se postopek reševanja sporov ustavi.

ČLEN 3.20

Informacije in tehnični nasveti

Arbitražni svet lahko na zahtevo ene od pogodbenic ali na lastno pobudo zaprosi za informacije, ki se mu zdijo ustrezne za njegov postopek, in sicer iz katerega koli vira, vključno s stranmi, vpletenimi v spor. Arbitražni svet ima prav tako pravico pridobiti strokovno mnenje, če meni, da je to primerno. Pred izbiro teh strokovnjakov se posvetuje s pogodbenicama. Vse informacije, pridobljene na podlagi tega člena, se razkrijejo in predložijo pogodbenicama, da izrazita pripombe v roku, ki ga določi arbitražni svet.

ČLEN 3.21

Pravila razlage

Arbitražni svet razlaga določbe iz člena 3.2 (Področje uporabe) v skladu z običajnimi pravili razlage mednarodnega javnega prava, vključno s pravili iz *Dunajske konvencije o pravu mednarodnih pogodb*, sklenjene 23. maja 1969 na Dunaju (v nadaljnjem besedilu: Dunajska konvencija).

Arbitražni svet upošteva tudi ustrezne razlage iz poročil svetov in pritožbenega organa, ki jih sprejme Organ za reševanje sporov v skladu s Prilogo 2 k Sporazumu o STO. Poročila in odločitve arbitražnega sveta ne morejo povečati ali zmanjšati pravic in obveznosti pogodbenic, določenih s tem sporazumom.

ČLEN 3.22

Sklepi in odločitve arbitražnega sveta

1. Arbitražni svet si po najboljših močeh prizadeva za sprejemanje sklepov s soglasjem. Če sklepa ni mogoče doseči s soglasjem, se o sporni zadevi odloča z večino glasov. Odklonilna ločena mnenja arbitrov se v nobenem primeru ne razkrijejo.

2. Vsa poročila in odločitve arbitražnega sveta pogodbenici sprejmeta brezpogojno. Ne ustvarjajo nobenih pravic ali obveznosti za fizične ali pravne osebe. Poročila in odločitve zajemajo ugotovitve, veljavnost zadevnih določb iz člena 3.2 (Področje uporabe) ter osnovno utemeljitev ugotovitev in sklepov. Odbor v 10 dneh od njihove izdaje javno objavi poročila in odločitve arbitražnega sveta v celoti, razen če se odloči, da tega ne bo storil zaradi zaščite zaupnih informacij.

PODODDELEK 4

SPLOŠNE DOLOČBE

ČLEN 3.23

Seznam arbitrov

1. Odbor najpozneje v šestih mesecih od datuma začetka veljavnosti tega sporazuma pripravi seznam vsaj 15 posameznikov, ki so pripravljeni in sposobni opravljati nalogo arbitrov. Seznam je sestavljen iz treh podseznamov:

- (a) enega podseznama za Vietnam;
- (b) enega podseznama za Unijo in njene države članice ter

- (c) enega podseznama posameznikov, ki niso državljani nobene od pogodbenic, nimajo stalnega prebivališča v nobeni od pogodbenic in bodo opravljali funkcijo predsednika arbitražnega sveta.
2. Na vsakem od podseznamov je vsaj pet posameznikov. Odbor zagotavlja, da je na seznamu ves čas vsaj minimalno število posameznikov.
3. Arbitri morajo imeti dokazano strokovno znanje in izkušnje na področju prava in mednarodne trgovine. So samostojni, delujejo v svoji individualni pristojnosti, ne sprejemajo navodil od nobene organizacije ali vlade, niso povezani z vlado nobene od pogodbenic ter ravnaajo v skladu s kodeksom ravnanja iz Priloge 8 (Kodeks ravnanja za arbitre in mediatorje).
4. Odbor lahko pripravi dodaten seznam 10 posameznikov, ki imajo dokazano strokovno znanje in izkušnje iz določenih sektorjev, ki jih zajema ta sporazum. Ob soglasju pogodbenic se tak dodaten seznam uporabi za sestavo arbitražnega sveta v skladu s postopkom iz člena 3.7 (Ustanovitev arbitražnega sveta).

ČLEN 3.24

Izbira razsodišča

1. Uporaba postopka reševanja sporov iz tega poglavja ne posega v noben ukrep v okviru Svetovne trgovinske organizacije, vključno z ukrepi za reševanje sporov, ali na podlagi katerega koli drugega mednarodnega sporazuma, katerega podpisnici sta obe pogodbenici.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 pogodbenica za določen ukrep ne zahteva odprave kršitve enakovredne obveznosti na podlagi tega sporazuma in Sporazuma o STO ali katerega koli drugega mednarodnega sporazuma, katerega podpisnici sta obe pogodbenici, pri ustreznem sodišču. Po začetku postopka reševanja sporov pogodbenica ne vloži zahtevka za odpravo kršitve enakovredne obveznosti na podlagi drugega sporazuma pri drugem sodišču, razen če izbrano sodišče iz procesnih razlogov ali razlogov v zvezi s pristojnostjo ne more odločiti o zahtevku za odpravo kršitve te obveznosti.

3. V tem členu se šteje:

- (a) da se postopki reševanja sporov v skladu s Sporazumom o STO začnejo z zahtevo ene od pogodbenic za ustanovitev sveta iz člena 6 *Dogovora o pravilih in postopkih za reševanje sporov*;
- (b) da se postopki reševanja sporov v skladu s tem poglavjem začnejo z zahtevo ene od pogodbenic za ustanovitev arbitražnega sveta v skladu z odstavkom 1 člena 3.5 (Začetek arbitražnega postopka);
- (c) da se postopki reševanja sporov v skladu s katerim koli drugim sporazumom začnejo v skladu z ustreznimi določbami zadevnega sporazuma.

4. Nobena določba tega sporazuma pogodbenicama ne preprečuje uporabe začasne opustitve obveznosti, ki jo je odobril Organ za reševanje sporov. Niti Sporazum o STO niti sporazum o prosti trgovini se ne uporabita za to, da bi se kateri od pogodbenic preprečilo sprejetje ustreznih ukrepov v skladu s členom 3.15 (Začasna pravna sredstva v primeru neizpolnjevanja zahtev).

ČLEN 3.25

Roki

1. Vsi roki iz tega oddelka, vključno z roki, v katerih morajo arbitražni sveti uradno sporočiti svoja poročila in odločitve, se štejejo v koledarskih dnevih od datuma, ki sledi dejanju oziroma dejstvu, na katerega se nanašajo, razen če je določeno drugače.
2. Vsi roki iz tega oddelka se lahko spremenijo, če se pogodbenici v sporu tako sporazumeta. Arbitražni svet lahko pogodbenicama kadar koli predlaga, da spremenita kateri koli rok iz tega oddelka, pri čemer navede razloge za svoj predlog.

ČLEN 3.26

Proučitev in dopolnitev

Odbor lahko pregleda in se odloči spremeniti priloge 7 (Poslovnik), 8 (Kodeks ravnanja za arbitre in mediatorje) in 9 (Mehanizem mediacije).

ODDELEK B

Reševanje sporov med vlagatelji in pogodbenicama

PODODDELEK 1

Področje uporabe in opredelitev pojmov

ČLEN 3.27

Področje uporabe

1. Ta oddelek se uporablja za spore med tožečo stranko iz ene pogodbenice na eni strani in drugo pogodbenico na drugi strani v zvezi s kakršnim koli ukrepom¹, ki domnevno pomeni kršitev določb poglavja 2 (Zaščita naložb) in ki domnevno povzroča izgubo ali škodo tožeči stranki, ali, če se zahtevek vloži v imenu lokalno ustanovljenega podjetja, ki je v lasti ali pod nadzorom tožeče stranke, lokalno ustanovljeni družbi.
2. Pojasniti je treba, da tožeča stranka ne vloži zahtevka v skladu s tem oddelkom, če je bila njena naložba izvedena na podlagi goljufiga prikazovanja dejstev, prikrivanja, korupcije ali ravnanja, ki je vključevalo zlorabo postopka.

¹ Pojasniti je treba, da izraz „ukrep“ lahko vključuje neukrepanje.

3. Sodišče in pritožbeno sodišče, ustanovljena v skladu s členoma 3.38 (Sodišče) oziroma 3.39 (Pritožbeno sodišče) ne moreta odločati o zahtevkih, ki ne spadajo na področje uporabe tega člena.

4. Zahtevek v zvezi s prestrukturiranjem dolga pogodbenice se obravnava v skladu s tem oddelkom in Prilogo 5 (Javni dolg).

ČLEN 3.28

Opredelitev pojmov

Če ni drugače določeno, v tem oddelku:

- (a) „postopek“ pomeni postopek pred sodiščem ali pritožbenim sodiščem v skladu s tem oddelkom;
- (b) „stranki v sporu“ pomeni tožečo in toženo stranko;
- (c) „tožeča stranka iz ene od pogodbenic“ pomeni:
 - (i) vlagatelja iz ene od pogodbenic iz pododstavka 1(b) člena 2.1 (Področje uporabe), ki deluje v svojem imenu, ali

- (ii) vlagatelja iz ene od pogodbenic iz pododstavka 1(b) člena 2.1 (Področje uporabe), ki deluje v imenu lokalno ustanovljene družbe, ki je v lasti ali pod nadzorom tega vlagatelja; pojasniti je treba, da se za zahtevek, vložen v skladu s tem pododstavkom, šteje, da se nanaša na spor med državo pogodbenico in državljanom druge države pogodbenice za namene člena 25(1) konvencije ICSID;
- (d) „konvencija ICSID“ pomeni *Konvencijo o reševanju investicijskih sporov med državami in državljani drugih držav*, podpisano 18. marca 1965 v Washingtonu;
- (e) „pogodbenica, ki ni stranka v sporu“, pomeni Vietnam, kadar je tožena stranka Unija ali država članica Unije, ali Unijo, kadar je tožena stranka Vietnam;
- (f) „tožena stranka“ pomeni Vietnam ali v primeru pogodbenice EU bodisi Unijo bodisi zadevno državo članico v skladu s členom 3.32 (Obvestilo o nameri za vložitev zahtevka);
- (g) „lokalno ustanovljeno podjetje“ pomeni pravno osebo, ustanovljeno na ozemlju ene od pogodbenic, ki je v lasti in pod nadzorom vlagatelja druge pogodbenice;
- (h) „Newyorška konvencija iz leta 1958“ pomeni *Konvencijo o priznavanju in izvrševanju tujih arbitražnih odločb*, ki je bila podpisana 10. junija 1958 v New Yorku;

- (i) „financiranje s strani tretjih oseb“ pomeni kakršno koli financiranje s strani fizične ali pravne osebe, ki ni stranka v sporu, vendar sklene dogovor s stranko v sporu zaradi financiranja dela ali vseh stroškov postopka v zameno za plačilo glede na izid spora ali kakršno koli financiranje s strani fizičnih ali pravnih oseb, ki niso stranke v sporu, v obliki donacije ali nepovratnih sredstev;
- (j) „UNCITRAL“ pomeni Komisijo Združenih narodov za mednarodno trgovinsko pravo ter
- (k) „pravila UNCITRAL o preglednosti“ pomeni pravila UNCITRAL o preglednosti pri arbitražnem reševanju sporov med vlagateljem in državo na podlagi pogodbe.

PODODDELEK 2

ALTERNATIVNO REŠEVANJE SPOROV IN POSVETOVANJA

ČLEN 3.29

Sporazumna rešitev

Vsak spor je treba, kolikor je to mogoče, rešiti sporazumno prek pogajanj ali mediacije in, če je mogoče, pred vložitvijo zahtevka za posvetovanja v skladu s členom 3.30 (Posvetovanja). Taka rešitev je mogoča kadar koli, tudi po začetku postopka na podlagi tega oddelka.

ČLEN 3.30

Posvetovanja

1. Kadar spora ni mogoče rešiti sporazumno v skladu s členom 3.29 (Sporazumna rešitev), lahko tožeča stranka iz ene od pogodbenic, ki trdi, da gre za kršitev določb odstavka 1 člena 3.27 (Področje uporabe), drugi pogodbenici predloži zahtevek za posvetovanja. Zahtevek vsebuje naslednje informacije:

- (a) ime in naslov tožeče stranke ter, kadar se tak zahtevek vloži v imenu lokalno ustanovljenega podjetja, naziv, naslov in kraj pridobitve pravne osebnosti lokalno ustanovljenega podjetja;
- (b) določbe iz odstavka 1 člena 3.27 (Področje uporabe), ki naj bi bile kršene;
- (c) pravno in dejansko podlago zahtevka, vključno z ukrepi, ki domnevno kršijo določbe iz odstavka 1 člena 3.27 (Področje uporabe);
- (d) zahtevani ukrep in ocenjeni znesek zahtevane odškodnine ter
- (e) dokaze o tem, da je tožeča stranka vlagatelj iz druge pogodbenice in da ima v lasti ali nadzira zajeto naložbo, vključno, kjer je primerno, z lokalno ustanovljenim podjetjem, v zvezi s katerim je bil vložen zahtevek za posvetovanja.

Kadar zahtevek za posvetovanje vloži več tožečih strank, ali je zahtevek vložen v imenu več kot enega lokalno ustanovljenega podjetja, se informacije iz pododstavkov 1(a) in 1(e) predložijo za vsako tožečo stranko ali lokalno ustanovljeno podjetje, odvisno od primera.

2. Zahtevek za posvetovanja se vloži:

- (a) v treh letih od datuma, na katerega je tožeča stranka ali, če je to ustrezno, lokalno ustanovljeno podjetje prvič seznanjeno ali bi moralo biti prvič seznanjeno z ukrepom, ki domnevno krši določbe poglavja 2 (Zaščita naložb), ter izgubo ali škodo, ki sta jo zaradi njega utrpela:
 - (i) tožeča stranka za zahteve, ki jih vloži vlagatelj, ki deluje v svojem imenu, ali
 - (ii) lokalno ustanovljeno podjetje za zahteve, ki jih vloži vlagatelj, ki deluje v imenu lokalno ustanovljenega podjetja, ali
- (b) v dveh letih od datuma, na katerega tožeča stranka ali, če je to ustrezno, lokalno ustanovljeno podjetje preneha uveljavljati zahteve ali postopke pred sodiščem po domačem pravu in v vsakem primeru najpozneje sedem let po datumu, ko je bila tožeča stranka prvič seznanjena ali bi morala biti prvič seznanjena z ukrepom, ki domnevno krši določbe poglavja 2 (Zaščita naložb), ter izgubo ali škodo, ki sta jo zaradi njega utrpela:
 - (i) tožeča stranka za zahteve, ki jih vloži vlagatelj, ki deluje v svojem imenu, ali

- (ii) lokalno ustanovljeno podjetje za zahteve, ki jih vloži vlagatelj, ki deluje v imenu lokalno ustanovljenega podjetja¹.

3. Če stranki v sporu ne določita drugače, je kraj posvetovanj:

- (a) Hanoj, če se posvetovanja nanašajo na ukrepe Vietnama;
- (b) Bruselj, če se posvetovanja nanašajo na ukrepe Unije, ali
- (c) glavno mesto zadevne države članice Unije, če se zahtevek za posvetovanja nanaša izključno na ukrepe te države članice.

Posvetovanja lahko potekajo tudi prek videokonference ali s pomočjo drugih sredstev, zlasti če gre za malo ali srednje podjetje.

4. Posvetovanja se skličejo v 60 dneh od vložitve zahtevka za posvetovanja, razen če se stranki v sporu dogovorita o daljšem roku.

5. Če tožeča stranka ne vloži zahtevka v skladu s členom 3.33 (Vložitev zahtevka) v 18 mesecih od datuma vložitve zahtevka za posvetovanja, se šteje, da se je umaknila iz postopka v skladu s tem oddelkom in ne more vložiti zahtevka v skladu s tem oddelkom. Ta rok je mogoče podaljšati, če s tem soglašata pogodbenici, ki sta vključeni v posvetovanja.

¹ Pododstavek (2)(b) se ne uporablja, kadar se uporablja Priloga 12 (Vzporedni postopki).

6. Neupoštevanje rokov iz odstavkov 2 in 5 ne pomeni, da je zahtevek nedopusten, če lahko tožeča stranka dokaže, da ni zahtevala posvetovanj ali vložila zahtevka zaradi svoje nezmožnosti, da ukrepa, ki je posledica ukrepov, ki jih je zadevna pogodbenica namenoma sprejela, pod pogojem, da tožeča stranka ukrepa takoj, ko za to obstaja razumna možnost.

7. Če se zahtevek za posvetovanja nanaša na domnevno kršitev sporazuma s strani Unije ali katere koli države članice Unije, se pošlje Uniji. Če so opredeljeni ukrepi države članice Unije, se pošlje tudi zadevni državi članici.

ČLEN 3.31

Mediacija

1. Stranki v sporu se lahko kadar koli odločita za uporabo mediacije.
2. Uporaba mediacije je prostovoljna in ne posega v pravni položaj nobene od strank v sporu.
3. Uporabo mediacije lahko urejajo pravila iz Priloge 10 (Mehanizem mediacije za spore med vlagatelji in pogodbenicama). Vsak rok iz Priloge 10 (Mehanizem mediacije za spore med vlagatelji in pogodbenicama) lahko stranki v sporu sporazumno spremenita.

4. Mediatorja sporazumno imenujeta stranki v sporu. To imenovanje lahko vključuje imenovanje mediatorja izmed članov sodišča, imenovanih v skladu s členom 3.38 (Sodišče) ali članov pritožbenega sodišča, imenovanih v skladu s členom 3.39 (Pritožbeno sodišče). Stranki v sporu, lahko tudi zahtevata, da predsednik sodišča imenuje mediatorja izmed članov sodišča, ki niso niti državljani države članice Unije niti Vietnam.

5. Ko se stranki v sporu dogovorita o uporabi mediacije, se roki iz odstavkov 2 in 5 člena 3.30 (Posvetovanja), odstavka 6 člena 3.53 (Začasna odločba) in odstavka 5 člena 3.54 (Pritožbeni postopek) začasno ne uporabljajo med dnem, na katerega se dogovorita o uporabi mediacije, in dnem, na katerega se katera koli stranka v sporu odloči prekiniti mediacijo z dopisom mediatorju in drugi stranki v sporu. Če je bil ustanovljen senat sodišča v skladu s členom 3.38 (Sodišče), ta senat na zahtevo obeh strank v sporu prekine postopek do datuma, na katerega se katera koli stranka v sporu odloči prekiniti mediacijo z dopisom mediatorju in drugi stranki v sporu.

PODODDELEK 3

VLOŽITEV ZAHTEVKA IN PREDHODNI POGOJI

ČLEN 3.32

Obvestilo o nameri za vložitev zahtevka

1. Če spora ni mogoče rešiti v 90 dneh po vložitvi zahtevka za posvetovanja, lahko tožeča stranka predloži obvestilo o nameri, ki v pisni obliki navaja njeno namero vložitve zahtevka za reševanje sporov v skladu s tem oddelkom in vsebuje naslednje informacije:
 - (a) ime in naslov tožeče stranke ter, kadar se tak zahtevk vloži v imenu lokalno ustanovljenega podjetja, naziv, naslov in kraj pridobitve pravne osebnosti lokalno ustanovljenega podjetja;
 - (b) določbe iz odstavka 1 člena 3.27 (Področje uporabe), ki naj bi bile kršene;
 - (c) pravno in dejansko podlago zahtevka, vključno z ukrepi, ki domnevno kršijo določbe iz odstavka 1 člena 3.27 (Področje uporabe), ter

(d) zahtevani ukrep in ocenjeni znesek zahtevane odškodnine.

Obvestilo o nameri se pošlje Uniji ali Vietnamu, odvisno od okoliščin. Če je opredeljen ukrep države članice Unije, se pošlje tudi zadevni državi članici.

2. Če se obvestilo o nameri pošlje Uniji, Unija določi toženo stranko in nato tožečo stranko v 60 dneh po prejemu obvestila o nameri obvesti, ali je tožena stranka Unija ali država članica Unije.

3. Če tožeča stranka ni obveščena o določitvi tožene stranke v 60 dneh od prejema obvestila o nameri:

(a) je v primeru, da so ukrepi, navedeni v uradnem obvestilu, izključno ukrepi ene od držav članic Unije, tožena stranka ta država članica, ali

(b) je v primeru, da ukrepi, navedeni v uradnem obvestilu, vključujejo ukrepe Unije, tožena stranka Unija.

4. Tožeča stranka lahko vloži zahtevek v skladu s členom 3.33 (Vložitev zahtevka) na podlagi določitve iz odstavka 2, ali, če tožeča stranka v roku, predpisanem z odstavkom 2, ni bila obveščena o taki določitvi, na podlagi odstavka 3.

5. Če je v skladu z določitvijo na podlagi odstavka 2 tožena stranka bodisi Unija bodisi njena država članica, niti Unija niti zadevna država članica ne moreta uveljavljati nedopustnosti zahtevka ali nepristojnosti sodišča ali sicer uveljavljati neutemeljenosti in neveljavnosti zahtevka ali odločbe z utemeljitvijo, da bi morala biti ustrezna tožena stranka Unija namesto države članice, ali obratno.
6. Sodišče in pritožbeno sodišče sta vezana na določitev, sprejeto v skladu z odstavkom 2.
7. Nobena določba tega sporazuma ali pravil, ki se uporabljajo za reševanje sporov, ne preprečuje izmenjave vseh informacij v zvezi s sporom med Unijo in zadevno državo članico.

ČLEN 3.33

Vložitev zahtevka

1. Če spora ni mogoče rešiti v šestih mesecih od vložitve zahtevka za posvetovanja in so pretekli vsaj trije meseci od predložitve obvestila o nameri vložitve zahtevka v skladu s členom 3.32 (Obvestilo o nameri za vložitev zahtevka), lahko tožeča stranka vloži zahtevek pri sodišču, ustanovljenem v skladu s členom 3.38 (Sodišče), pod pogojem, da izpolnjuje zahteve iz člena 3.35 (Postopkovne in druge zahteve za vložitev zahtevka).

2. Zahtevek se lahko vloži pri sodišču v skladu z enim od naslednjih sklopov pravil o reševanju sporov:

- (a) konvencija ICSID;
- (b) *Pravila o dodatnem instrumentu za upravljanje postopka* (v nadaljnjem besedilu: pravila o dodatnem instrumentu ICSID) sekretariata Mednarodnega centra za reševanje investicijskih sporov (v nadaljnjem besedilu: sekretariat ICSID), če se ne uporabljajo pogoji za postopke v skladu s pododstavkom (a);
- (c) arbitražna pravila UNCITRAL ali
- (d) katera koli druga pravila na podlagi dogovora strank v sporu. Če tožeča stranka predlaga določen sklop pravil za reševanje sporov in če se v 30 dneh od prejema predloga stranki v sporu pisno ne dogovorita o teh pravilih ali če tožena stranka ne odgovori tožeči stranki, lahko tožeča stranka vloži zahtevek na podlagi pravil iz pododstavkov (a), (b) ali (c).

3. Vse trditve, ki jih navede tožeča stranka v zahtevku na podlagi tega člena, morajo temeljiti na ukrepih, opredeljenih v njenem zahtevku za posvetovanja v skladu s pododstavkom 1(c) člena 3.30 (Posvetovanja).

4. Pravila o reševanju sporov iz odstavka 2 se uporabljajo ob upoštevanju pravil, določenih v tem oddelku, kakor so dopolnjena s kakršnimi koli pravili, ki jih sprejmejo Odbor, sodišče ali pritožbeno sodišče.

5. Za zahtevek se šteje, da je vložen na podlagi tega člena, če je tožeča stranka začela postopek v skladu z veljavnimi pravili o reševanju sporov.

6. Zahtevki, vloženi v imenu skupine, ki jo sestavlja več neimenovanih tožečih strank ali jih vloži predstavnik, ki namerava izvesti postopek v interesu več imenovanih ali neimenovanih tožečih strank, ki prenesejo vsa pooblastila za sprejemanje kakršnih koli odločitev v zvezi s postopkom v njihovem imenu, niso dopustni.

ČLEN 3.34

Drugi zahtevki

1. Tožeča stranka ne vloži zahtevka pri sodišču, če je že vložila zahtevek pri katerem koli drugem domačem ali mednarodnem sodišču v zvezi z istim ukrepom, ki je domnevno neskladen z določbami odstavka 1 člena 3.27 (Področje uporabe), in enako izgubo ali škodo, razen če tak zahtevek umakne.

2. Tožeča stranka, ki deluje v svojem imenu, ne vloži zahtevka pri sodišču, če je katera koli oseba, ki je neposredno ali posredno lastniško udeležena pri tožeči strani ali je pod njenim nadzorom, že vložila zahtevek pri sodišču ali katerem koli drugem domačem ali mednarodnem sodišču v zvezi z istim ukrepom, ki je domnevno neskladen z določbami iz odstavka 1 člena 3.27 (Področje uporabe), in enako izgubo ali škodo, razen če ta oseba tak zahtevek umakne.

3. Tožeča stranka, ki deluje v imenu lokalno ustanovljenega podjetja, ne vloži zahtevka pri sodišču, če je oseba, ki je neposredno ali posredno lastniško udeležena pri lokalno ustanovljenem podjetju ali je pod njegovim nadzorom, že vložila zahtevek pri sodišču ali katerem koli drugem domačem ali mednarodnem sodišču v zvezi z istim ukrepom, ki je domnevno neskladen z določbami poglavja 2 (Zaščita naložb), in enako izgubo ali škodo, razen če ta oseba tak zahtevek umakne.

4. Tožeča stranka pred vložitvijo zahtevka:

- (a) zagotovi dokazilo, da je sama oziroma, kadar je to ustrezno v skladu z odstavkoma 2 in 3, oseba, ki je neposredno ali posredno lastniško udeležena pri tožeči strani ali lokalno ustanovljenem podjetju ali je pod njunim nadzorom, umaknila vse zahtevke v obravnavi iz odstavkov 1, 2 ali 3 ter
- (b) se sama ali, kjer je primerno, lokalno ustanovljeno podjetje odpove pravici do vložitve kakršnega koli zahtevka iz odstavka 1.

5. Ta člen se uporablja v povezavi s Prilogo 12 (Vzporedni postopki).

6. Odpoved pravici v skladu s pododstavkom 4(b) preneha veljati, če se zahtevek zavrne na podlagi neizpolnjevanja nacionalnih zahtev za vložitev tožbe na podlagi tega sporazuma.

7. Odstavki 1 do 4, vključno s Prilogo 12 (Vzporedni postopki), se ne uporabljajo, če so zahtevki vloženi pri domačih sodiščih samo z namenom, da bi se zahtevala začasna sodna prepoved ali ugotovitvena odločba, in ne vključujejo plačila denarne odškodnine.

8. Če se zahtevki vložijo v skladu s tem oddelkom in oddelkom A (Reševanje sporov med pogodbenicama) ali na podlagi tega oddelka in drugega mednarodnega sporazuma v zvezi z enako obravnavo, ki naj bi kršila določbe poglavja 2 (Zaščita naložb), senat sodišča, ustanovljen v skladu s tem oddelkom, čim prej po zaslišanju strank v sporu v svoji odločitvi, odredbi ali odločbi upošteva postopke na podlagi oddelka A (Reševanje sporov med pogodbenicama) ali drugega mednarodnega sporazuma. V ta namen lahko tudi prekine postopek, če meni, da je to potrebno. Pri opravljanju nalog v skladu s to določbo sodišče upošteva odstavke 6 člena 3.53 (Začasna odločba).

ČLEN 3.35

Postopkovne in druge zahteve za vložitev zahtevka

1. Zahtevk za arbitražo se lahko v skladu s tem oddelkom vloži pri sodišču le, če:
 - (a) pri vložitvi zahtevka da tožeča stranka pisno soglasje, da spor rešuje sodišče v skladu s postopki iz tega oddelka, in določi enega od sklopov pravil o reševanju sporov iz odstavka 2 člena 3.33 (Vložitev zahtevka) za sklop pravil, ki se uporabi pri reševanju tega spora;

- (b) je preteklo vsaj šest mesecev od vložitve zahtevka za posvetovanja v skladu s členom 3.30 (Posvetovanja) in so pretekli vsaj trije meseci od predložitve obvestila o nameri za vložitev zahtevka v skladu s členom 3.32 (Obvestilo o nameri za vložitev zahtevka);
- (c) zahtevki za posvetovanja in obvestilo o nameri za vložitev zahtevka izpolnjujeta zahteve iz odstavkov 1 in 2 člena 3.30 (Posvetovanja) oziroma odstavka 1 člena 3.32 (Obvestilo o nameri za vložitev zahtevka);
- (d) so bila za pravno in dejansko podlago opravljena predhodna posvetovanja v skladu s členom 3.30 (Posvetovanja);
- (e) vse trditve, navedene pri vložitvi zahtevka pri sodišču v skladu s členom 3.33 (Vložitev zahtevka) temeljijo na ukrepu ali ukrepih, opredeljenih v obvestilu o nameri za vložitev zahtevka v skladu s členom 3.32 (Obvestilo o nameri za vložitev zahtevka), ter
- (f) so izpolnjeni pogoji iz člena 3.34 (Drugi zahtevki).

2. Ta člen ne posega v druge jurisdikcijske zahteve, ki izhajajo iz zadevnih pravil za reševanje sporov.

ČLEN 3.36

Soglasje

1. Tožena stranka soglaša z vložitvijo zahtevka v skladu s tem oddelkom.
2. Tožeča stranka poda svoje soglasje v skladu s postopki, določenimi v tem oddelku, ob vložitvi zahtevka v skladu s členom 3.33 (Vložitev zahtevka).
3. Za soglasje iz odstavkov 1 in 2 se zahteva, da:
 - (a) se stranki v sporu vzdržita uveljavljanja odločbe, izdane v skladu s tem oddelkom, preden taka odločba postane dokončna v skladu s členom 3.55 (Dokončna odločba) ter
 - (b) se stranki v sporu vzdržita pritožbe, ponovne proučitve, razveljavitve, razglasitve ničnosti, revizije ali sprožitve kakršnega koli drugega podobnega postopka pred mednarodnim ali domačim sodiščem v zvezi z odločbo v skladu s tem oddelkom¹.
4. Za soglasje iz odstavkov 1 in 2 se šteje, da izpolnjuje zahteve iz:
 - (a) člena 25 konvencije ICSID in pravil o dodatnem instrumentu ICSID za pisno soglasje strank v sporu ter
 - (b) člena II Newyorške konvencije iz leta 1958 v zvezi s pisnim soglasjem.

¹ Pojasniti je treba, da se ta pododstavek uporablja v povezavi s členom 3.57 (Izvrševanje dokončnih odločb).

ČLEN 3.37

Financiranje s strani tretjih oseb

1. V primeru financiranja s strani tretjih oseb stranka v sporu, ki prejema financiranje, obvesti drugo stranko v sporu in senat sodišča oziroma predsednika sodišča, če senat ni ustanovljen, o obstoju in naravi ureditve financiranja ter imenu in naslovu tretje osebe, ki zagotavlja financiranje.
2. To stori ob vložitvi zahtevka ali, če je po vložitvi zahtevka sklenjen sporazum o financiranju ali se izplačajo donacija ali nepovratna sredstva, takoj po sklenitvi sporazuma ali izplačani donaciji ali nepovratnih sredstvih.
3. Pri uporabi člena 3.48 (Jamstvo za stroške) sodišče upošteva, ali obstaja financiranje s strani tretjih oseb. Pri odločanju o stroških postopka v skladu z odstavkom 4 člena 3.53 (Začasna odločba) sodišče upošteva, ali so bile upoštevane zahteve iz odstavkov 1 in 2 tega člena.

PODODDELEK 4

SISTEM SODIŠČ ZA NALOŽBE

ČLEN 3.38

Sodišče

1. Ustanovi se sodišče, ki obravnava zahtevke, vložene v skladu s členom 3.33 (Vložitev zahtevka).
2. V skladu s pododstavkom 5(a) člena 4.1 (Odbor) Odbor ob začetku veljavnosti tega sporazuma imenuje devet članov sodišča. Trije člani sodišča so državljani držav članic Unije, trije državljani Vietnama, trije pa državljani tretjih držav¹.
3. Odbor se lahko odloči povečati ali zmanjšati število članov sodišča za večkratnike števila tri. Dodatna imenovanja se izvedejo na enaki osnovi, kot je določeno v odstavku 2.

¹ Namesto imenovanja treh članov, ki imajo njeno državljanstvo, lahko vsaka od pogodbenic predlaga imenovanje največ treh članov, ki imajo drugo državljanstvo. V tem primeru se ti člani štejejo za državljane pogodbenice, ki je predlagala njihovo imenovanje za namene tega člena.

4. Člani sodišča morajo imeti kvalifikacije, ki se zahtevajo v njihovih državah za imenovanje na sodniški položaj, ali morajo biti priznani pravni strokovnjaki. Imeti morajo dokazano strokovno znanje in izkušnje na področju mednarodnega javnega prava. Zaželeno je, da imajo strokovno znanje in izkušnje zlasti s področja mednarodnega naložbenega prava, mednarodnega trgovinskega prava in reševanja sporov v zvezi z mednarodnimi naložbenimi ali mednarodnimi trgovinskimi sporazumi.

5. Mandat članov sodišča traja štiri leta in se lahko enkrat podaljša. Vendar pa se mandat petih izmed devetih oseb, ki so bile imenovane takoj po začetku veljavnosti tega sporazuma in se izžrebajo, podaljša na šest let. Izpraznjena mesta se zapolnjujejo sproti. Oseba, imenovana, da nadomesti člana, ki mu mandat ni potekel, opravlja delo v preostalem mandatu predhodnika. Oseba, ki opravlja funkcijo v senatu sodišča, ko njen mandat poteče, lahko z dovoljenjem predsednika sodišča še vedno opravlja funkcijo v senatu do končanja postopkov tega senata in se samo za ta namen še vedno šteje za člana sodišča.

6. Sodišče obravnava zadeve v senatih treh članov, od katerih je eden državlján države članice Unije, eden državlján Vietnama in eden državlján tretje države. Senatu predseduje član sodišča, ki je državlján tretje države.

7. V 90 dneh po vložitvi zahtevka v skladu s členom 3.33 (Vložitev zahtevka) predsednik sodišča imenuje člane, ki sestavljajo senat sodišča in ki zadeve obravnavajo na osnovi rotacije, pri čemer se zagotovi, da je sestava senatov naključna in nepredvidljiva, hkrati pa imajo vsi člani enake možnosti, da lahko opravljajo svojo funkcijo.

8. Predsednik in podpredsednik sodišča sta pristojna za organizacijska vprašanja in se imenujeta za dobo dveh let in izbereta z žrebom izmed članov, ki so državljani tretjih držav. Funkciji se opravljata na osnovi rotacije na podlagi žreba, ki ga opravita predsednika Odbora ali njuna pooblaščenca. Podpredsednik nadomesti predsednika, kadar je ta zadržan.

9. Ne glede na odstavek 6 se lahko stranki v sporu dogovorita, da zadevo obravnava en član, ki je državljan tretje države, ki ga izbere predsednik sodišča. Tožena stranka z naklonjenostjo obravnava tako zahtevo tožeče stranke, zlasti če je tožeča stranka malo ali srednje podjetje ali kadar sta zahtevana nadomestilo ali odškodnina sorazmerno nizka. Taka zahteva se predloži hkrati z vložitvijo zahtevka v skladu s členom 3.33 (Vložitev zahtevka).

10. Sodišče lahko sprejme lastne delovne postopke. Delovni postopki so skladni z veljavnimi pravili za reševanje sporov in tem oddelkom. Če se sodišče odloči za to, predsednik sodišča v posvetovanju z drugimi člani sodišča pripravi osnutek delovnih postopkov in ga predstavi Odboru. Odbor sprejme osnutek delovnih postopkov. Če Odbor v treh mesecih po predložitvi ne sprejme osnutka delovnih postopkov, predsednik sodišča izvede potrebno revizijo osnutka delovnih postopkov, pri čemer upošteva stališča, ki sta jih izrazili pogodbenici. Predsednik sodišča nato Odboru predloži spremenjeni osnutek delovnih postopkov. Spremenjeni osnutek delovnih postopkov se šteje za sprejetega, razen če se Odbor v treh mesecih po njegovi predložitvi odloči, da ga zavrne.

11. Če se pojavi postopkovno vprašanje, ki ga ta oddelek, dopolnilna pravila, ki jih sprejme Odbor, ali delovni postopki, sprejeti v skladu z odstavkom 10, ne zajemajo, lahko ustrezni senat sodišča sprejme ustrezen postopek, ki je skladen z navedenimi določbami.
12. Senat sodišča si po najboljših močeh prizadeva za sprejemanje sklepov s soglasjem. Če sklepov ni mogoče doseči s soglasjem, senat sodišča svojo odločitev sprejme z večino glasov vseh članov. Mnenja posameznih članov senata sodišča so anonimna.
13. Člani so vedno in v kratkem času na voljo in so na tekočem z dejavnostmi reševanja sporov v skladu s tem sporazumom.
14. Za zagotovitev njihove razpoložljivosti se članom izplačuje redni mesečni honorar, ki ga določi Odbor. Poleg tega predsednik sodišča in, če je ustrezno, podpredsednik, prejmeta dnevni honorar, ki ustreza honorarju, določenemu v skladu z odstavkom 16 člena 3.39 (Pritožbeno sodišče), za vsak delovni dan pri izpolnjevanju funkcij predsednika sodišča v skladu s tem oddelkom.
15. Redni mesečni honorar in dnevni honorar iz odstavka 14 plačata obe pogodbenici, in sicer glede na njuno stopnjo razvoja, na račun, ki ga upravlja sekretariat ICSID. Če ena od pogodbenic ne plača rednega ali dnevnega honorarja, ga lahko po lastni presoji plača druga pogodbenica. Vsa taka zaostala plačila ostanejo zapadla, skupaj z ustreznimi obrestmi.

16. Razen če Odbor sprejme sklep v skladu z odstavkom 17, so zneski drugih honorarjev in stroškov članov senata sodišča enaki zneskom, določenim v skladu s pravilom 14(1) upravnih in finančnih pravil konvencije ICSID, kakor je v veljavi na datum vložitve zahtevka, sodišče pa jih porazdeli med stranki v sporu v skladu z odstavkom 4 člena 3.53 (Začasna odločba).

17. Na podlagi sklepa Odbora se lahko redni in dnevni honorar ter drugi honorarji in stroški trajno preoblikujejo v redno plačo. V tem primeru člani sodišča izvajajo svoje funkcije s polnim delovnim časom in ne smejo opravljati nobene druge poklicne dejavnosti, pridobitne ali nepridobitne, razen če predsednik sodišča izjemoma odobri izjemo. Odbor določi njihove osebne prejemke in z njimi povezane organizacijske zadeve.

18. Sekretariat ICSID deluje kot sekretariat sodišča in mu zagotavlja ustrezno podporo. Odhodke za tovrstno podporo sodišče porazdeli med stranki v sporu v skladu z odstavkom 4 člena 3.53 (Začasna odločba).

ČLEN 3.39

Pritožbeno sodišče

1. Ustanovi se stalno pritožbeno sodišče, ki odloča o pritožbah v zvezi z začasnimi odločbami, ki jih izda sodišče.

2. Pritožbeno sodišče sestavlja šest članov, od katerih sta dva državljana držav članic Unije, dva sta državljana Vietnama, dva pa sta državljana tretjih držav.
3. V skladu s pododstavkom 5(a) člena 4.1 (Odbor) Odbor ob začetku veljavnosti tega sporazuma imenuje šest članov pritožbenega sodišča¹.
4. Odbor se lahko odloči povečati ali zmanjšati število članov pritožbenega sodišča za večkratnike števila tri. Dodatna imenovanja se izvedejo na enaki osnovi, kot je določeno v odstavkih 2 in 3.
5. Mandat članov pritožbenega sodišča traja štiri leta in se lahko enkrat podaljša. Vendar pa se mandat treh izmed šestih oseb, ki so bile imenovane takoj po začetku veljavnosti tega sporazuma in se določijo z žrebom, podaljša na šest let. Izpraznjena mesta se zapolnjujejo sproti. Oseba, imenovana, da nadomesti člana, ki mu mandat ni potekel, opravlja delo v preostalem mandatu predhodnika.

¹ Namesto imenovanja dveh članov, ki imata njeno državljanstvo, lahko vsaka od pogodbenic predlaga imenovanje največ dveh članov, ki imata drugo državljanstvo. V tem primeru se ti člani štejejo za državljane pogodbenice, ki je predlagala njihovo imenovanje za namene tega člena.

6. Pritožbeno sodišče ima predsednika in podpredsednika, ki se izžrebata za dveletni mandat izmed članov, ki so državljani tretjih držav. Funkciji se opravljata na osnovi rotacije, izbor z žrebom pa opravi predsednik Odbora. Podpredsednik nadomesti predsednika, kadar je ta zadržan.
7. Člani pritožbenega sodišča morajo imeti dokazano strokovno znanje s področja mednarodnega javnega prava in imeti kvalifikacije, ki se zahtevajo v njihovih državah za imenovanje na najvišji sodniški položaj, ali biti priznani pravni strokovnjaki. Zaželeno je, da imajo strokovno znanje in izkušnje s področja mednarodnega naložbenega prava, mednarodnega trgovinskega prava in reševanja sporov v zvezi z mednarodnimi naložbenimi ali mednarodnimi trgovinskimi sporazumi.
8. Pritožbeno sodišče obravnava pritožbe v senatih treh članov, od katerih je eden državlján države članice Unije, eden državlján Vietnama in eden državlján tretje države. Senatu predseduje član sodišča, ki je državlján tretje države.
9. Sestavo senata, ki obravnava pritožbe, za vsak primer posebej določi predsednik pritožbenega sodišča na osnovi rotacije, pri čemer se zagotovi, da je sestava senatov naključna in nepredvidljiva, hkrati pa imajo vsi člani enake možnosti, da lahko opravljajo svojo funkcijo. Oseba, ki opravlja funkcijo v senatu pritožbenega sodišča, ko njen mandat poteče, lahko z dovoljenjem predsednika pritožbenega sodišča še vedno opravlja funkcijo v senatu do končanja postopkov tega senata in se samo za ta namen še vedno šteje za člana pritožbenega sodišča.

10. Pritožbeno sodišče lahko sprejme lastne delovne postopke. Delovni postopki so združljivi s tem oddelkom in navodili iz Priloge 13 (Delovni postopki pritožbenega sodišča). Predsednik pritožbenega sodišča v enem letu od začetka veljavnosti tega sporazuma v posvetovanju z drugimi člani pritožbenega sodišča pripravi osnutek delovnih postopkov in ga predstavi Odboru. Odbor sprejme osnutek delovnih postopkov. Če Odbor v treh mesecih po predložitvi ne sprejme osnutka delovnih postopkov, predsednik pritožbenega sodišča izvede potrebno revizijo osnutka delovnih postopkov, pri čemer upošteva stališča, ki sta jih izrazili pogodbenici. Predsednik pritožbenega sodišča nato Odboru predloži spremenjeni osnutek delovnih postopkov. Spremenjeni osnutek delovnih postopkov se šteje za sprejetega, razen če se Odbor v treh mesecih po njegovi predložitvi odloči, da ga zavrne.

11. Če se pojavi postopkovno vprašanje, ki ga ta oddelek, dopolnilna pravila, ki jih sprejme Odbor, ali delovni postopki, sprejeti v skladu z odstavkom 10, ne zajemajo, lahko ustrezni senat pritožbenega sodišča sprejme ustrezen postopek, ki je skladen z navedenimi določbami.

12. Senat pritožbenega sodišča si po najboljših močeh prizadeva za sprejemanje sklepov s soglasjem. Če sklepa ni mogoče doseči s soglasjem, senat pritožbenega sodišča svojo odločitev sprejme z večino glasov vseh članov. Mnenja posameznih članov senata pritožbenega sodišča so anonimna.

13. Člani pritožbenega sodišča so vedno in v kratkem času na voljo in so na tekočem z dejavnostmi reševanja sporov v skladu s tem sporazumom.

14. Članom pritožbenega sodišča se izplačuje redni mesečni honorar, ki ga določi Odbor. Poleg tega predsednik pritožbenega sodišča in, če je ustrezno, podpredsednik, prejmeta dnevni honorar, ki ustreza honorarju, določenemu v skladu z odstavkom 16, za vsak delovni dan pri izpolnjevanju funkcij predsednika pritožbenega sodišča v skladu s tem oddelkom.

15. Redni mesečni honorar in dnevni honorar iz odstavka 14 plačata obe pogodbenici, in sicer glede na njuno stopnjo razvoja, na račun, ki ga upravlja sekretariat ICSID. Če ena od pogodbenic ne plača rednega ali dnevnega honorarja, ga lahko po lastni presoji plača druga pogodbenica. Vsa taka zaostala plačila ostanejo zapadla, skupaj z ustreznimi obrestmi.

16. Odbor ob začetku veljavnosti tega sporazuma sprejme sklep o določitvi višine drugih honorarjev in stroškov članov senata pritožbenega sodišča. Sodišče ali, kjer je primerno, pritožbeno sodišče, take honorarje in stroške porazdeli med stranki v sporu v skladu z odstavkom 4 člena 3.53 (Začasna odločba).

17. Na podlagi sklepa Odbora se lahko redni in dnevni honorar ter drugi honorarji in stroški trajno preoblikujejo v redno plačo. V tem primeru člani pritožbenega sodišča izvajajo svoje funkcije s polnim delovnim časom in ne smejo opravljati nobene druge poklicne dejavnosti, pridobitne ali nepridobitne, razen če predsednik pritožbenega sodišča izjemoma odobri izjemo. Odbor določi njihove osebne prejemke in z njimi povezane organizacijske zadeve.

18. Sekretariat ICSID deluje kot sekretariat Pritožnega sodišča in mu zagotavlja ustrezno podporo. Odhodke za tovrstno podporo pritožbeno sodišče porazdeli med stranki v sporu v skladu z odstavkom 4 člena 3.53 (Začasna odločba).

ČLEN 3.40

Etika

1. Člani sodišča in pritožbenega sodišča se izberejo izmed oseb, katerih neodvisnost je nedvomna. Povezani niso z nobeno vlado¹. V zvezi z vprašanji glede spora ne sprejemajo navodil nobene vlade ali organizacije. Ne sodelujejo pri obravnavanju nobenih sporov, ki bi ustvarjali neposredno ali posredno navzkrižje interesov. Pri tem spoštujejo Prilogo 11 (Kodeks ravnanja za člane sodišča, pritožbenega sodišča in mediatorje). Poleg tega se ob imenovanju odpovejo funkciji svetovalca ali izvedenca ali priče, ki ju imenuje stranka v katerem koli tekočem ali novem sporu o zaščiti naložb v skladu s tem ali katerim koli drugim sporazumom ali domačimi zakoni in drugimi predpisi.

¹ Pojasniti je treba, da oseba, ki prejema dohodek od javnega organa, je bila prej zaposlena pri javnem organu ali je v družinskem razmerju z osebo, ki prejema dohodke od javnega organa, zgolj zaradi tega dejstva ni neupravičena.

2. Če stranka v sporu meni, da je član v navzkrižju interesov, pošlje obvestilo o zavrnitvi imenovanja predsedniku sodišča oziroma predsedniku pritožbenega sodišča. Obvestilo o zavrnitvi se pošlje v 15 dneh od dneva, ko je bila sestava senata sodišča ali pritožbenega sodišča sporočena stranki v sporu, ali v 15 dneh od dneva, ko je bila ta stranka seznanjena z zadevnimi dejstvi, če ta upravičeno niso bila znana v času sestave senata. V obvestilu o zavrnitvi se navedejo razlogi za zavrnitev.
3. Če se zavrnjeni član v 15 dneh od dneva obvestila o zavrnitvi odloči, da ne bo odstopil iz tega senata, predsednik sodišča oziroma predsednik pritožbenega sodišča po zaslišanju strank v sporu in po tem, ko članu omogoči, da predloži morebitne pripombe, izda sklep v 45 dneh od prejema obvestila o zavrnitvi ter o tem takoj obvesti stranki v sporu in druge člane senata.
4. O zavrnitvi imenovanja predsednika sodišča v senat odloča predsednik pritožbenega sodišča in obratno.
5. Pogodbenici se lahko na obrazloženo priporočilo predsednika pritožbenega sodišča ali na svojo skupno pobudo s sklepom Odbora odločita razrešiti člana sodišča ali pritožbenega sodišča, če njegovo ravnanje ni v skladu z obveznostmi iz odstavka 1 in ni združljivo z njegovim nadaljnjim članstvom v sodišču ali pritožbenem sodišču. Če se domneva, da je tako ravnal predsednik pritožbenega sodišča, predsednik sodišča predloži obrazloženo priporočilo. Za zapolnitev izpraznjenih mest, ki se lahko pojavijo v skladu s tem odstavkom, se smiselno uporabljata odstavek 2 člena 3.38 (Sodišče) in odstavek 3 člena 3.39 (Pritožbeno sodišče).

ČLEN 3.41

Večstranski mehanizmi reševanja sporov

Pogodbenici začneta pogajanja za mednarodni sporazum, ki določa večstransko naložbeno sodišče v kombinaciji z večstranskim pritožbenim mehanizmom, ki se uporablja za spore v okviru tega sporazuma, ali ločeno od njega. Pogodbenici se zato lahko dogovorita o neuporabi zadevnih delov tega oddelka. Odbor lahko sprejme sklep, s katerim opredeli kakršne koli potrebne prehodne ureditve.

PODODDELEK 5

VODENJE POSTOPKA

ČLEN 3.42

Pravo, ki se uporablja, in pravila razlage

1. Sodišče in pritožbeno sodišče odločita, ali ukrepi, ki so predmet zahtevka, kršijo določbe poglavja 2 (Zaščita naložb), kot trdi tožeča stranka.

2. Pri sprejemanju odločitev sodišče in pritožbeno sodišče uporabljata določbe poglavja 2 (Zaščita naložb) in po potrebi druge določbe tega sporazuma ter druga pravila ali načela mednarodnega prava, ki se uporabljajo med pogodbenicama, ter kot dejstvo upoštevata morebitno relevantno domače pravo pogodbenice, ki je stranka v sporu.
3. Pojasniti je treba, da sta sodišče in pritožbeno sodišče vezana na razlago domačega prava s strani sodišč ali organov, ki so pristojni za razlago ustreznega domačega prava, kakršno koli tolmačenje zadevnega domačega prava s strani sodišča in pritožbenega sodišča pa ni zavezujoče za sodišča in organe nobene od pogodbenic. Sodišče in pritožbeno sodišče nista pristojni za presojanje zakonitosti ukrepa, ki domnevno pomeni kršitev tega sporazuma, na podlagi domačih zakonov in drugih predpisov pogodbenice, ki je stranka v sporu.
4. Sodišče in pritožbeno sodišče razlagata ta sporazum v skladu z običajnimi pravili razlage mednarodnega javnega prava, kot so določena v *Dunajski konvenciji o pravu mednarodnih pogodb*, sklenjeni 23. maja 1969 na Dunaju.
5. Če se pojavijo resni pomisleki glede vprašanj razlage, ki lahko vplivajo na zadeve v zvezi s tem oddelkom, lahko Odbor sprejme razlage določb tega sporazuma. Vsaka taka razlaga je zavezujoča za sodišče in pritožbeno sodišče. Odbor lahko odloči, da ima razlaga zavezujoč učinek od določenega datuma.

ČLEN 3.43

Preprečevanje izogibanja

Pojasniti je treba, da se sodišče izreče za nepristojno, če nastane spor ali je njegov nastanek zelo verjeten, ko tožeča stranka pridobi lastništvo ali nadzor nad naložbo, ki je predmet spora, ter sodišče na podlagi dejstev zadeve ugotovi, da je tožeča stranka pridobila lastništvo ali nadzor nad naložbo z glavnim namenom, da vloži zahtevek v skladu s tem oddelkom. Možnost, da se sodišče v takih okoliščinah izreče za nepristojno, ne posega v druge ugovore glede pristojnosti, ki bi jih lahko imelo sodišče.

ČLEN 3.44

Predhodni ugovori

1. Tožena stranka lahko vloži ugovor, da zahtevek očitno pravno ni utemeljen, najpozneje 30 dni po sestavi senata sodišča na podlagi odstavka 7 člena 3.38 (Sodišče), v vsakem primeru pa pred prvo sejo senata sodišča, ali 30 dni po tem, ko je bila tožena stranka seznanjena z dejstvi, na katerih temelji ugovor.

2. Tožena stranka čim natančneje navede podlago za ugovor.
3. Sodišče po tem, ko strankama v sporu omogoči, da predložita svoje pripombe o ugovoru, na prvi seji senata sodišča ali čim prej zatem izda sklep ali začasno odločbo o ugovoru z obrazložitvijo. Če je ugovor prejet po prvi seji senata sodišča, sodišče tak sklep ali začasno odločbo izda čim prej, najpozneje pa v 120 dneh po vložitvi ugovora. Sodišče pri izdaji sklepa predpostavlja, da so domnevna dejstva resnična, lahko pa upošteva tudi vsa druga relevantna nesporna dejstva.
4. Sklep sodišča ne posega v pravico stranke v sporu, da v skladu s členom 3.45 (Zahtevki brez pravne podlage) ali med postopkom poda ugovor glede pravne utemeljenosti zahtevka, ter ne posega v pristojnost sodišča glede obravnave drugih ugovorov kot predhodnih vprašanj. Pojasniti je treba, da lahko tak ugovor vključuje ugovor, da spor ali dodatni zahtevek ni v pristojnosti sodišča ali iz drugih razlogov sodišče ni pristojno.

ČLEN 3.45

Zahtevki brez pravne podlage

1. Brez poseganja v pristojnost sodišča, da obravnava druge ugovore kot predhodno vprašanje, na primer ugovor, da spor ali dodatni zahtevek ni v pristojnosti sodišča ali iz drugih razlogov sodišče ni pristojno, in brez poseganja v pravico tožene stranke, da izrazi morebitne take ugovore, kadar koli je to ustrezno, sodišče odloči kot predhodno vprašanje vsak ugovor tožene stranke, da je z vidika pravne podlage zahtevek ali kateri koli njegov del, vložen v skladu s tem oddelkom, tak, da v zvezi z njim ni mogoče izdati odločbe v korist tožeče stranke v skladu s členom 3.53 (Začasna odločba), tudi če se domneva, da so očitana dejstva pravilna. Sodišče lahko obravnava tudi druga pomembna nesporna dejstva.
2. Ugovor v skladu z odstavkom 1 se sodišču predloži čim prej po sestavi senata sodišča, nikakor pa ne po datumu, ki ga sodišče določi toženi stranki za predložitev nasprotnega prikaza dejstev ali odgovora na tožbo, ali, v primeru spremembe zahtevka, po datumu, ki ga sodišče določi toženi stranki za predložitev odziva na spremembo. Ta ugovor se ne sme predložiti, dokler poteka postopek v skladu s členom 3.44 (Predhodni ugovori), razen če sodišče ob ustreznem upoštevanju okoliščin zadeve odobri predložitev ugovora v skladu s tem členom.

3. Po prejemu ugovora v skladu z odstavkom 1 sodišče, razen če meni, da je ugovor očitno neutemeljen, začasno ustavi vse postopke o odločanju glede vsebine zadeve, oblikuje načrt za proučitev ugovora, ki sovпада z morebitnimi načrti za proučitev morebitnih drugih predhodnih vprašanj, in izda sklep ali začasno odločbo o ugovoru z navedbo razlogov zanj.

ČLEN 3.46

Preglednost postopka

1. Za spore iz tega oddelka se uporabljajo pravila UNCITRAL o preglednosti ob upoštevanju odstavkov 2 do 8.
2. Zahtevek za posvetovanja v skladu s členom 3.30 (Posvetovanja), obvestilo o nameri v skladu z odstavkom 1 člena 3.32 (Obvestilo o nameri za vložitev zahtevka), določitev iz odstavka 2 člena 3.32 (Obvestilo o nameri za vložitev zahtevka), obvestilo o zavrnitvi in odločitev o tej zavrnitvi v skladu s členom 3.40 (Etika) ter zahteva za združitev v skladu s členom 3.59 (Združitev) se vključijo na seznam dokumentov iz člena 3(1) pravil UNCITRAL o preglednosti.

3. V skladu s členom 7 pravil UNCITRAL o preglednosti lahko sodišče na lastno pobudo ali na zahtevo katere koli osebe in po posvetovanju s strankama v sporu odloči, ali in kako dati na voljo kakršne koli druge dokumente, ki se predložijo sodišču ali jih sodišče izda in ne spadajo na področje uporabe člena 3(1) in 3(2) pravil UNCITRAL o preglednosti. To lahko vključuje dokaze, če se tožena stranka s tem strinja.
4. Ne glede na člen 2 pravil UNCITRAL o preglednosti Unija ali Vietnam, odvisno od primera, po prejemu ustreznih dokumentov v skladu z odstavkom 2 tega člena te dokumente takoj posreduje pogodbenici, ki ni stranka v sporu, ter jih objavi, pod pogojem, da so zaupne ali varovane informacije odstranjene¹.
5. Dokumenti iz odstavkov 2, 3 in 4 se lahko javno objavijo tako, da so na voljo v odložišču podatkov iz pravil UNCITRAL o preglednosti, ali kako drugače.
6. Odbor najpozneje tri leta po dnevu začetka veljavnosti tega sporazuma pregleda izvajanje odstavka 3. Odbor lahko na zahtevo katere koli od pogodbenic sprejme sklep v skladu s pododstavkom 5(c) člena 4.1 (Odbor), ki določa, da se namesto odstavka 3 tega člena uporablja člen 3(3) pravil UNCITRAL o preglednosti.

¹ Pojasniti je treba, da zaupne ali varovane informacije, kot so opredeljene v členu 7(2) pravil UNCITRAL o preglednosti, vključujejo tajne vladne informacije.

7. Če sodišče odloči o ugovoru glede opredelitve informacij, za katere se trdi, da so zaupne ali varovane, niti stranki v sporu niti sodišče pogodbenici, ki ni stranka v sporu, ali javnosti ne razkrijeta varovanih informacij, če stranka v sporu, ki je posredovala informacije, te jasno opredeli kot take¹.

8. Stranka v sporu lahko drugim osebam, ki so povezane s postopkom, vključno s pričami in izvedenci, razkrije neredigirane dokumente, če med postopkom iz tega oddelka meni, da je to nujno. Vendar stranka v sporu zagotovi, da navedene osebe zaščitijo zaupne ali varovane informacije iz zadevnih dokumentov

¹ Pojasniti je treba, da kadar se stranka v sporu, ki je predložila informacije, odloči, da bo umaknila del svojega zahtevka ali celoten svoj zahtevek, ki vsebuje take informacije, v skladu s členom 7(4) pravil UNCITRAL o preglednosti, druga stranka v sporu po potrebi ponovno predloži popolne in redigirane dokumente, iz katerih so odstranjene informacije, ki jih je stranka v sporu, ki je prva predložila informacije, umaknila, bodisi ponovno opredeli informacije v skladu z opredelitvijo stranke v sporu, ki je prva predložila informacije.

ČLEN 3.47

Začasni sklepi

Sodišče lahko odredi začasen ukrep, da bi se ohranile pravice stranke v sporu ali da bi se v celoti izvajala pristojnost sodišča, vključno za zavarovanje dokazov, s katerimi razpolaga ali ki jih nadzira stranka v sporu, ali za zaščito pristojnosti sodišča. Sodišče ne sme niti odrediti zasega premoženja niti preprečiti uporabe obravnave, ki domnevno pomeni kršitev. Za namene tega odstavka je v odredbo vključeno priporočilo.

ČLEN 3.48

Jamstvo za stroške

1. Pojasniti je treba, da lahko sodišče na zahtevo tožeči stranki naloži, naj zagotovi jamstvo za celotne stroške ali del stroškov, če obstajajo utemeljeni razlogi za sum tveganja, da tožeča stranka ne bo mogla spoštovati morebitnega sklepa glede stroškov v škodo tožeče stranke.
2. Če jamstvo za stroške ni zagotovljeno v celoti v 30 dneh po odredbi sodišča ali v katerem koli drugem roku, ki ga določi sodišče, sodišče o tem obvesti stranki v sporu. Sodišče lahko odredi začasno prekinitev ali ustavitev postopka.

ČLEN 3.49

Ustavitev

Če tožeča stranka po vložitvi zahtevka v skladu s tem oddelkom v 180 zaporednih dneh ali v obdobju, ki ga sporazumno določita stranki v sporu, postopka ne nadaljuje, se šteje, da je svoj zahtevek umaknila in da je postopek ustavljen. Sodišče na zahtevo tožene stranke in po obvestilu strankama v sporu v odredbi upošteva prekinitve postopka in izda odločbo o stroških. Po izdaji take odredbe sodišče ni več pristojno. Tožeča stranka ne sme naknadno vložiti zahtevka v zvezi z isto zadevo.

ČLEN 3.50

Jezik postopka

1. Stranki v sporu se dogovorita o jeziku, ki se bo uporabljal v postopku.

2. Če stranki v sporu ne dosežeta soglasja v skladu z odstavkom 1 v 30 dneh od ustanovitve senata sodišča na podlagi odstavka 7 člena 3.38 (Sodišče), sodišče določi jezik, ki se bo uporabljal v postopku. Sodišče odloča po posvetovanju s strankama v sporu, da bi zagotovili gospodarsko učinkovitost postopka in preprečili, da bi odločitev pomenila nepotrebno breme za vire strank v sporu in sodišče¹.

ČLEN 3.51

Pogodbenica, ki ni stranka v sporu

1. Tožena stranka v 30 dneh po prejemu kakršnih koli dokumentov iz odstavkov (a) in (b) ali takoj po razrešitvi spora v zvezi z zaupnimi ali varovanimi informacijami pogodbenici, ki ni stranka v sporu, predloži:

- (a) zahtevek za posvetovanja v skladu s členom 3.30 (Posvetovanja), obvestilo o nameri v skladu z odstavkom 1 člena 3.32 (Obvestilo o nameri za vložitev zahtevka), določitev iz odstavka 2 člena 3.32 (Obvestilo o nameri za vložitev zahtevka) in zahtevek v skladu s členom 3.33 (Vložitev zahtevka) ter

¹ Sodišče bi moralo pri odločanju o ekonomski učinkovitosti postopka upoštevati stroške strank v sporu in sodišča pri obravnavi sodne prakse in pravna besedila, ki jih bosta morda predložili stranki v sporu.

(b) na zahtevo vse dokumente, ki so na voljo javnosti v skladu s členom 3.46 (Preglednost postopka).

2. Pogodbenica, ki ni stranka v sporu, ima pravico, da se udeležuje obravnav v skladu s tem oddelkom in podaja ustne izjave v zvezi z razlago tega sporazuma.

ČLEN 3.52

Strokovna poročila

Sodišče lahko na zahtevo stranke v sporu ali na lastno pobudo, po posvetovanju s strankama v sporu, imenuje enega ali več strokovnjakov, ki mu pisno poročajo o vprašanjih v zvezi z okoljem, zdravjem, varnostjo ali drugih vprašanjih, ki jih med postopkom sproži stranka v sporu.

ČLEN 3.53

Začasna odločba

1. Če sodišče ugotovi, da sporni ukrep krši katero od določb poglavja 2 (Zaščita naložb), lahko na podlagi zahtevka tožeče stranke in po zaslišanju strank v sporu dodeli, ločeno ali v kombinaciji, samo:

(a) denarno odškodnino in morebitne pripadajoče obresti ter

- (b) vračilo premoženja; v tem primeru lahko tožena stranka v skladu z odločbo namesto vračila plača denarno odškodnino in morebitne pripadajoče obresti, kar se določi na način, ki je v skladu z ustreznimi določbami poglavja 2 (Zaščita naložb).

Če je bil zahtevek vložen v imenu lokalno ustanovljenega podjetja, se v vsaki odločbi na podlagi tega odstavka določi, da:

- (a) se denarna odškodnina in kakršne koli pripadajoče obresti plačajo lokalno ustanovljenemu podjetju ter
- (b) se kakršno koli vračilo izplača lokalno ustanovljenemu podjetju.

Sodišče ne sme odrediti razveljavitve zadevne obravnave.

2. Denarna odškodnina ni večja od izgube, ki jo je utrpela tožeča stranka ali, kadar je primerno, njeno lokalno ustanovljeno podjetje zaradi kršitve katere koli določbe poglavja 2 (Zaščita naložb), od katere se odštejejo morebitne predhodne odškodnine ali nadomestila, ki jih je zadevna pogodbenica že zagotovila. Pojasniti je treba, da lahko vlagatelj v primeru, ko vloži zahtevek v svojem imenu, izterja le izgubo ali škodo, ki jo je utrpel v zvezi s svojo zajeto naložbo.

3. Sodišče ne sme prisoditi kaznovalne odškodnine.

4. Sodišče odredi, da stroške postopka¹ krije neuspešna stranka v sporu. V izjemnih okoliščinah lahko sodišče stroške porazdeli med stranki v sporu, če odloči, da je porazdelitev primerna glede na okoliščine zadeve. Druge razumne stroške, vključno z razumnimi stroški pravnega zastopanja in pomoči, krije neuspešna stranka v sporu, razen če sodišče odloči, da taka porazdelitev ni razumna glede na okoliščine zadeve. Kadar so uspešni samo nekateri deli zahtevkov, se stroški sorazmerno prilagodijo glede na število ali obseg uspešnih delov zahtevkov. Pritožbeno sodišče obravnava stroške v skladu s tem členom.

5. Odbor lahko sprejme dodatna pravila o honorarjih za določitev najvišjega zneska stroškov pravnega zastopanja in pomoči, ki jih lahko krije določena kategorija neuspešnih strank v sporu. Pri takih dodatnih pravilih se upoštevajo finančni viri tožeče stranke, ki je fizična oseba oziroma malo ali srednje podjetje. Odbor si prizadeva tovrstna dodatna pravila sprejeti najpozneje eno leto po datumu začetka veljavnosti tega sporazuma.

6. Sodišče izda začasno odločbo v 18 mesecih od datuma vložitve zahtevka. Če tega roka ni mogoče upoštevati, sprejme sodišče v ta namen sklep, v katerem navede razloge za tako zamudo.

¹ Pojasniti je treba, da izraz „stroški postopka“ vključuje (a) razumne stroške strokovnega svetovanja in druge pomoči, ki jo potrebuje sodišče, ter (b) razumne potne in druge stroške za priče, kolikor jih sodišče odobri.

ČLEN 3.54

Pritožbeni postopek

1. Katera koli od strank v sporu se lahko pri pritožbenem sodišču pritoži v zvezi z začasno odločbo v 90 dneh od njene izdaje. Razlogi za pritožbo so:

- (a) da je sodišče storilo napako pri razlagi ali uporabi prava, ki se uporablja;
- (b) da je sodišče storilo očitne napake pri presoji dejstev, vključno s presojo ustreznega domačega prava; ali
- (c) razlogi iz člena 52 konvencije ICSID, kolikor niso zajeti v pododstavkih (a) in (b).

2. Pritožbeno sodišče zavrne pritožbo, če ugotovi, da je neutemeljena. Pritožbo lahko zavrne tudi po hitrem postopku, če je jasno, da je očitno neutemeljena.

3. Če pritožbeno sodišče ugotovi, da je pritožba utemeljena, s sklepom v celoti ali delno spremeni ali razveljavi pravne ugotovitve in sklepe iz začasne odločbe. V sklepu navede, kako točno je spremenilo ali razveljavilo zadevne ugotovitve in sklepe sodišča.

4. Če dejstva, ki jih je ugotovilo sodišče, to dopuščajo, pritožbeno sodišče za ta dejstva uporabi svoje pravne ugotovitve in sklepe ter sprejme končno odločitev. Če to ni mogoče, zadevo vrne sodišču.
5. Pritožbeni postopki praviloma ne smejo preseči 180 dni od dneva, ko je stranka v sporu uradno sporočila svojo odločitev o pritožbi, do dneva, ko pritožbeno sodišče izda sklep. Če pritožbeno sodišče meni, da ne more izdati sklepa v 180 dneh, stranki v sporu pisno obvesti o razlogih za zamudo skupaj z oceno o roku, v katerem bo izdalo sklep. Postopek v nobenem primeru ne sme biti daljši od 270 dni, razen če to ni mogoče zaradi izjemnih okoliščin.
6. Stranka v sporu, ki vloži pritožbo, zagotovi jamstvo, vključno s stroški pritožbe, ter razumen znesek, ki ga določi pritožbeno sodišče glede na okoliščine zadeve.
7. Za pritožbeni postopek se smiselno uporabljajo členi 3.37 (Financiranje s strani tretjih oseb), člen 3.46 (Preglednost postopka), 3.47 (Začasni sklepi), 3.49 (Ustavitev), 3.51 (Pogodbenica, ki ni stranka v sporu), 3.53 (Začasna odločba) in 3.56 (Odškodnina ali drugo nadomestilo).

ČLEN 3.55

Dokončna odločba

1. Začasna odločba, ki se izda v skladu s tem oddelkom, postane dokončna, če se nobena od strank v sporu ne pritoži na začasno odločbo v skladu z odstavkom 1 člena 3.54 (Pritožbeni postopek).
2. Če je bila vložena pritožba zoper začasno odločbo in jo je pritožbeno sodišče zavrnilo na podlagi odstavka 2 člena 3.54 (Pritožbeni postopek), začasna odločba postane dokončna na dan, ko pritožbeno sodišče zavrne pritožbo.
3. Če je bila vložena pritožba zoper začasno odločbo in je pritožbeno sodišče sprejelo dokončno odločitev, postane začasna odločba, kakor je bila spremenjena ali razveljavljena s strani pritožbenega sodišča, dokončna na dan izdaje dokončne odločitve pritožbenega sodišča.
4. Če je bila vložena pritožba zoper začasno odločbo ter je pritožbeno sodišče spremenilo ali razveljavilo pravne ugotovitve in sklepe začasne odločbe in zadevo vrnilo sodišču, sodišče po zaslišanju strank v sporu po potrebi popravi svojo začasno odločbo, da se upoštevajo ugotovitve in sklepi pritožbenega sodišča. Sodišče je vezano na ugotovitve pritožbenega sodišča. Sodišče si prizadeva spremenjeno odločbo izdati v 90 dneh od prejema sklepa pritožbenega sodišča. Spremenjena začasna odločba postane dokončna 90 dni po izdaji.

5. Za namene tega oddelka izraz „dokončna odločba“ vključuje vse dokončne odločitve pritožbenega sodišča, ki so bile izdane v skladu z odstavkom 4 člena 3.54 (Pritožbeni postopek).

ČLEN 3.56

Odškodnina ali drugo nadomestilo

Sodišče dejstva, da je ali bo vlagatelj v skladu s pogodbo o zavarovanju ali o jamstvu prejel odškodnino ali drugo nadomestilo za celotno ali del odškodnine, zahtevane v okviru spora, sproženega v skladu s tem oddelkom, sodišče ne priznava kot utemeljeno obrambo, nasprotni zahtevek, uveljavljanje pravice do pobota ali podoben zahtevek.

ČLEN 3.57

Izvrševanje dokončnih odločb

1. Dokončne odločbe, izdane v skladu s tem oddelkom:
 - (a) so za stranki v sporu in v zvezi s konkretno zadevo zavezujoče ter
 - (b) niso predmet pritožbe, pregleda, razveljavitve, razglasitve ničnosti ali katerega koli drugega pravnega sredstva.

2. Vsaka od pogodbenic prizna dokončno odločbo, izdano na podlagi tega oddelka, kot obvezujočo in izvrši denarne obveznosti na svojem ozemlju enako kot v primeru dokončne sodbe sodišča v tej pogodbenici.
3. Ne glede na odstavka 1 in 2 v obdobju iz odstavka 4 priznavanje in izvrševanje dokončnih odločb v zvezi s sporom, v katerem je Vietnam tožena stranka, poteka v skladu z Newyorško konvencijo iz leta 1958. V tem času se pododstavek 1(b) tega člena in pododstavek 3(b) člena 3.36 (Soglasje) ne uporabljata za spore, v katerih je Vietnam tožena stranka.
4. V zvezi z dokončno odločbo, kadar je Vietnam tožena stranka, se pododstavek 1(b) in odstavek 2 uporabljata po petih letih od datuma začetka veljavnosti tega sporazuma ali po daljšem obdobju, ki ga določi Odbor, če to upravičujejo pogoji.
5. Za izvršitev odločbe se uporablja zakonodaja o izvršitvi sodb ali odločb, ki velja v kraju vložitve takega predloga za izvršitev.
6. Pojasniti je treba, da člen 4.14 (Odsotnost neposrednega učinka) ne preprečuje priznanja, uveljavitve in izvršitve odločb, izdanih na podlagi tega oddelka.
7. Za namene člena 1 Newyorške konvencije iz leta 1958 se dokončne odločbe, izdane v skladu s tem oddelkom, štejejo za arbitražne odločbe in se nanašajo na zahteve, ki izhajajo iz trgovinskega odnosa ali transakcije.

8. Pojasniti je treba, da je v skladu z odstavkom 1(b) dokončna odločba, izdana v skladu s tem oddelkom, odločba v skladu z oddelkom 6 poglavja IV konvencije ICSID, če je bil vložen zahtevek za reševanje sporov v skladu s pododstavkom 2(a) člena 3.33 (Vložitev zahtevka).

ČLEN 3.58

Vloga pogodbenic Sporazuma

1. Pogodbenici ne namenita diplomatske zaščite ali vložita mednarodnega zahtevka v zvezi s sporom, predloženim v skladu s tem oddelkom, razen če druga pogodbenica ne spoštuje in izpolnjuje odločbe, izdane v zadevnem sporu. Za namene tega odstavka diplomatska zaščita ne vključuje neformalnih diplomatskih izmenjav z izključnim namenom olajševanja reševanja sporov.
2. Odstavek 1 ne izključuje možnosti reševanja sporov v skladu z oddelkom A (Reševanje sporov med pogodbenicama) v zvezi z ukrepi v splošni rabi, če naj bi navedeni ukrep kršil Sporazum in v je bil v zvezi z njim sprožen spor v zvezi s posamezno naložbo v skladu s členom 3.33 (Vložitev zahtevka). To ne posega v člen 3.51 (Pogodbenica, ki ni stranka v sporu) ali člen 5 pravil UNCITRAL o preglednosti.

ČLEN 3.59

Združitev

1. Če imata dva ali več zahtevkov, vloženih v skladu s tem oddelkom, skupno pravno ali dejansko vprašanje in izhajata iz istih dogodkov in okoliščin, lahko tožena stranka predsedniku sodišča predloži zahtevo za združitev takih zahtevkov ali njihovih delov. V zahtevi se navedejo:

- (a) imena in naslovi strank v sporu v zvezi z zahtevki, ki naj bi se združili;
- (b) obseg predvidene združitve ter
- (c) utemeljitev zahtevka.

Tožena stranka pošlje zahtevo vsem tožečim strankam, ki jih hoče združiti.

2. Če se vse stranke v sporu v zvezi z zahtevki, ki naj bi se združili, strinjajo z združitvijo zahtevkov, stranki v sporu predsedniku sodišča predložita skupno zahtevo v skladu z odstavkom 1. Predsednik sodišča po prejemu take skupne zahteve ustanovi nov senat sodišča v skladu s členom 3.38 (Sodišče) (v nadaljnjem besedilu: senat za združene zahtevke), ki je pristojen za vse zahtevke ali del zahtevkov, ki so predmet skupne zahteve za združitev.

3. Če stranki v sporu iz odstavka 2 ne dosežeta soglasja o združitvi v 30 dneh od dne, ko zahtevo za združitev iz odstavka 1 prejme zadnja tožeča stranka, predsednik sodišča ustanovi senat za združene zadeve v skladu s členom 3.38 (Sodišče). Senat za združene zahtevke prevzame pristojnost za vse zahtevke ali del zahtevkov, če po proučitvi stališč strank v sporu odloči, da bi to pripomoglo k zagotovitvi poštene in učinkovite rešitve zahtevkov, vključno z doslednostjo odločb.
4. Senat za združene zahtevke izvaja postopke v skladu s pravili za reševanje sporov, izbranimi s soglasjem tožečih strank izmed tistih iz odstavka 2 člena 3.33 (Vložitev zahtevka).
5. Če se tožeče stranke ne dogovorijo o pravilih za reševanje sporov v 30 dneh od datuma, ko zahtevo za združitev prejme zadnja tožeča stranka, senat za združene zadeve izvaja postopke v skladu z arbitražnimi pravili UNCITRAL.
6. Senati sodišča, ustanovljeni v skladu s členom 3.38 (Sodišče), odstopijo od pristojnosti v zvezi z zahtevki ali njihovimi deli, nad katerimi ima pristojnost senat za združene zahtevke, postopki teh senatov pa se po potrebi zadržijo ali prekinejo. Odločba senata za združene zahtevke v zvezi z deli zahtevkov, za katere je prevzel pristojnost, je zavezujoča za senate, ki so pristojni za ostale zahtevke, in sicer od datuma, ko odločba postane dokončna v skladu s členom 3.55 (Dokončna odločba).

7. Tožeča stranka lahko umakne svoj zahtevek ali njegov del, ki je predmet združitve zahtevkov v skladu s tem členom, takega zahtevka ali njegovega dela pa ni mogoče ponovno vložiti v skladu s členom 3.33 (Vložitev zahtevka).

8. Na zahtevo tožene stranke se lahko senat za združene zahtevke na isti podlagi in z enakim učinkom, kot je določen v odstavkih 3 in 6, odloči, ali bo prevzel pristojnost za celoten zahtevek ali del zahtevka, ki spada na področje uporabe odstavka 1 in se vloži po začetku postopkov za združitev.

9. Na zahtevo ene od tožečih strank lahko senat za združene zahtevke sprejme ustrezne ukrepe za ohranitev zaupnosti varovanih informacij te tožeče stranke v razmerju do drugih tožečih strank. Ti ukrepi lahko vključujejo predložitev redigiranih različic dokumentov, ki vsebujejo varovane informacije, drugim tožečim strankam, ali potek delov obravnav za zaprtimi vrati.

POGLAVJE 4

INSTITUCIONALNE, SPLOŠNE IN KONČNE DOLOČBE

ČLEN 4.1

Odbor

1. Pogodbenici ustanovita Odbor, ki ga sestavljajo predstavniki pogodbenice EU in Vietnama.

2. Odbor se sestane enkrat letno, razen če sam odloči drugače ali v nujnih primerih na zahtevo katere koli od pogodbenic. Sestanki Odbora potekajo izmenično v Uniji in Vietnamu, razen če se pogodbenici dogovorita drugače. Odboru sopredsedujeta vietnamski minister za načrtovanje in naložbe ter član Evropske komisije, odgovoren za trgovino, oziroma njuna pooblaščenca. Odbor se dogovori o časovnem razporedu sestankov in določi dnevni red.

3. Odbor:

- (a) zagotavlja pravilno izvajanje tega sporazuma;
- (b) nadzoruje in olajšuje izvajanje in uporabo tega sporazuma ter spodbuja njegove splošne cilje;
- (c) obravnava vprašanja v zvezi s tem poglavjem, ki jih nanj naslovi pogodbenica;
- (d) proučuje težave, ki se lahko pojavijo pri izvajanju oddelka B (Reševanje sporov med vlagatelji in pogodbenicama) poglavja 3 (Reševanje sporov);
- (e) proučuje morebitne izboljšave oddelka B (Reševanje sporov med vlagatelji in pogodbenicama) poglavja 3 (Reševanje sporov), zlasti na podlagi izkušenj in dogajanj v drugih mednarodnih forumih;

- (f) na zahtevo katere koli od pogodbenic pregleda izvajanje katere koli sporazumne rešitve v zvezi s spori v okviru oddelka B (Reševanje sporov med vlagatelji in pogodbenicama) poglavja 3 (Reševanje sporov);
- (g) proučuje osnutke delovnih postopkov, ki jih pripravi predsednik sodišča ali pritožbenega sodišča v skladu z odstavkom 10 člena 3.38 (Sodišče) in odstavkom 10 člena 3.39 (Pritožbeno sodišče);
- (h) si brez poseganja v poglavje 3 (Reševanje sporov) prizadeva za reševanje težav, ki bi lahko nastale na področjih, ki jih zajema ta sporazum, ali reševanje sporov, ki bi lahko nastali v zvezi z razlago ali uporabo tega sporazuma, ter
- (i) proučuje vse druge relevantne zadeve v zvezi s področji, ki jih zajema ta sporazum.

4. Odbor lahko v skladu z zadevnimi določbami tega sporazuma:

- (a) komunicira o vprašanjih, ki spadajo na področje uporabe tega sporazuma, z vsemi zainteresiranimi stranmi, vključno z zasebnim sektorjem, socialnimi partnerji in organizacijami civilne družbe;
- (b) proučuje in pogodbenicama priporoča spremembe tega sporazuma ali v primerih, ki jih ta sporazum posebej določa, s sklepi spreminja določbe tega sporazuma;

- (c) sprejema razlage določb tega sporazuma, vključno v skladu z odstavkom 4 člena 3.42 (Pravo, ki se uporablja, in pravila razlage), ki so zavezujoče za pogodbenici in vse organe, ustanovljene na podlagi tega sporazuma, vključno z arbitražnimi sveti iz oddelka A (Reševanje sporov med pogodbenicama) poglavja 3 (Reševanje sporov) in sodišči, ustanovljenimi v skladu z oddelkom B (Reševanje sporov med vlagatelji in pogodbenicama) poglavja 3 (Reševanje sporov);
- (d) sprejema sklepe ali priporočila, kakor so predvideni v tem sporazumu;
- (e) sprejme svoj poslovnik ter
- (f) sprejema vse druge ukrepe pri opravljanju nalog v skladu s sporazumom.

5. Odbor lahko v skladu z zadevnimi določbami tega sporazuma in po izpolnitvi ustreznih pravnih zahtev in postopkov pogodbenic:

- (a) sprejema sklepe o imenovanju članov sodišča in članov pritožbenega sodišča v skladu z odstavkom 2 člena 3.38 (Sodišče) in odstavkom 3 člena 3.39 (Pritožbeno sodišče); povečuje ali zmanjšuje število članov v skladu z odstavkom 3 člena 3.38 (Sodišče) in odstavkom 4 člena 3.39 (Pritožbeno sodišče) ter razrešuje člane sodišča ali pritožbenega sodišča v skladu z odstavkom 5 člena 3.40 (Etika);

- (b) sprejema in naknadno spreminja pravila, ki dopolnjujejo veljavna pravila za reševanje sporov, kot je navedeno v odstavku 4 člena 3.33 (Vložitev zahtevka); taka pravila in spremembe so zavezujoči za sodišče in pritožbeno sodišče;
- (c) sprejme sklep, ki določa, da se namesto odstavka 3 člena 3.46 (Preglednost postopka) uporablja člen 3(3) pravil UNCITRAL o preglednosti;
- (d) določi višino rednega honorarja iz odstavka 14 člena 3.38 (Sodišče) in odstavka 14 člena 3.39 (Pritožbeno sodišče) ter drugih honorarjev in stroškov članov senata pritožbenega sodišča in predsednikov sodišča in pritožbenega sodišča v skladu z odstavkoma 14 in 16 člena 8.28 (Sodišče) ter odstavkoma 14 in 16 člena 3.39 (Pritožbeno sodišče);
- (e) preoblikuje redni honorar, druge honorarje in stroške članov sodišča in pritožbenega sodišča v redno plačo v skladu z odstavkom 17 člena 3.38 (Sodišče) in odstavkom 17 člena 3.39 (Pritožbeno sodišče);
- (f) sprejme ali zavrne osnutke delovnih postopkov sodišča ali pritožbenega sodišča v skladu z odstavkom 10 člena 3.38 (Sodišče) in odstavkom 10 člena 3.39 (Pritožbeno sodišče);
- (g) sprejme sklep, ki podrobno določa morebitne potrebne prehodne ureditve v skladu s členom 3.41 (Večstranski mehanizem reševanja sporov) ter

- (h) sprejema dodatna pravila o honorarjih v skladu z odstavkom 5 člena 3.53 (Začasna odločba).

ČLEN 4.2

Sprejemanje odločitev s strani Odbora

1. Odbor je za dosego ciljev tega sporazuma pooblaščen za sprejemanje odločitev, če je tako določeno v tem sporazumu. Sprejete odločitve so zavezujoče za pogodbenici, ki sprejmeta potrebne ukrepe za izvajanje teh odločitev.
2. Odbor lahko pogodbenicama daje ustrezna priporočila.
3. Vsi sklepi in priporočila Odbora se sprejmejo z medsebojnim soglasjem.

ČLEN 4.3

Spremembe

1. Pogodbenici lahko ta sporazum spremenita. Sprememba začne veljati, ko si pogodbenici izmenjata pisni obvestili, ki potrjujeta, da sta dokončali veljavne pravne postopke iz člena 4.9 (Začetek veljavnosti).

2. Ne glede na odstavek 1 in kadar to določa ta sporazum, lahko pogodbenici v Odboru sprejmeta sklep o spremembi tega sporazuma. To ne posega v zaključek veljavnih pravnih postopkov vsake od pogodbenic.

ČLEN 4.4

Obdavčitev

1. Ta sporazum v ničemer ne vpliva na pravice in obveznosti Unije ali katere koli od njenih držav članic ali Vietnama v skladu s katerim koli davčnim sporazumom med katero koli od držav članic Unije in Vietnamom. V primeru kakršnih koli neskladnosti med tem sporazumom in katerim koli davčnim sporazumom prevlada davčni sporazum v obsegu neskladnosti.
2. Nobena določba tega sporazuma se ne razlaga tako, kot da ovira pogodbenici, da bi pri uporabi zadevnih določb svoje davčne zakonodaje razlikovali med davkoplačevalci, ki niso v enakem položaju, zlasti glede na njihov kraj prebivališča ali kraj, kjer so vložili svoj kapital.
3. Nobena določba tega sporazuma se ne razlaga tako, kot da ovira sprejetje ali izvedbo katerega koli ukrepa, katerega cilj je preprečitev izogibanja plačevanju davkov ali davčne utaje na podlagi davčnih določb sporazumov za preprečevanje dvojne obdavčitve ali drugih davčnih ureditev ali domače davčne zakonodaje.

ČLEN 4.5

Bonitetna izjema

1. Nobena določba tega sporazuma se ne razlaga tako, kot da pogodbenici preprečuje, da bi sprejela ali ohranila razumne ukrepe iz bonitetnih razlogov, kot sta:
 - (a) zaščita vlagateljev, depozitarjev, imetnikov police ali oseb, ki so v fiduciarnem razmerju s ponudnikom finančnih storitev, ali
 - (b) zagotavljanje celovitosti in stabilnosti finančnega sistema pogodbenice.
2. Ukrepi iz odstavka 1 ne smejo biti bolj obremenjujoči, kot je potrebno za doseganje njihovega cilja.
3. Nobena določba tega sporazuma se ne razlaga tako, kot da pogodbenicama nalaga obveznost razkritja informacij, ki zadevajo posle in račune posameznih potrošnikov, ali kakršnih koli zaupnih ali zaščitениh informacij, s katerimi razpolagajo javni subjekti.

ČLEN 4.6

Splošne izjeme

Ob upoštevanju zahteve, da se taki ukrepi ne uporabljajo na način, ki bi pomenil sredstvo za samovoljno ali neupravičeno diskriminacijo med državami, če prevladujejo enaki pogoji, ali prikriti nadzor zajetih naložb, se nobena določba členov 2.3 (Nacionalna obravnava) in 2.4 (Obravnava po načelu države z največjimi ugodnostmi) ne razlaga tako, kot da pogodbenicama preprečuje sprejetje ali uveljavitev ukrepov, ki so:

- (a) potrebni za zavarovanje javne varnosti ali javne morale ali za ohranjanje javnega reda;
- (b) potrebni za varovanje življenja ali zdravja ljudi, živali ali rastlin;
- (c) povezani z ohranjanjem neobnovljivih naravnih virov, če se taki ukrepi uporabljajo v zvezi z omejevanjem domačih vlagateljev ali domače ponudbe ali uporabe storitev;
- (d) potrebni za varovanje narodnega bogastva umetniške, zgodovinske ali arheološke vrednosti;

(e) potrebni za zagotavljanje skladnosti z zakoni ali predpisi, ki niso neskladni s členoma 2.3 (Nacionalna obravnava) in 2.4 (Obravnava po načelu države z največjimi ugodnostmi), vključno s tistimi, ki se nanašajo na:

- (i) preprečevanje zavajajočega in goljufivega ravnanja ali obravnavanje posledic neizpolnjevanja obveznosti iz pogodb;
- (ii) varovanje zasebnosti posameznikov v zvezi z obdelavo in razširjanjem osebnih podatkov ter varovanje zaupnosti osebne dokumentacije in računov ali
- (iii) varnost

ali

- (f) niso skladni z odstavkom 1 člena 2.3 (Nacionalna obravnava), če je razlika v obravnavi namenjena zagotavljanju učinkovite ali pravične obdavčitve ali pobiranja neposrednih davkov od gospodarskih dejavnosti ali vlagateljev druge pogodbenice¹.

¹ Ukrepi, namenjeni zagotavljanju pravične ali učinkovite uvedbe ali pobiranja neposrednih davkov, vključujejo ukrepe, ki jih pogodbenica sprejme v skladu s svojim sistemom obdavčitve in ki:

- (i) veljajo za nerezidenčne vlagatelje in ponudnike storitev ob priznavanju dejstva, da se davčna obveznost nerezidentov ugotavlja glede na obdavčljive izdelke, ki izvirajo z ozemlja pogodbenice ali se tam nahajajo,
- (ii) veljajo za nerezidente, da se zagotovi uvedba ali pobiranje davkov na ozemlju pogodbenice;
- (iii) veljajo za nerezidente ali rezidente, da se prepreči izogibanje ali utaja davkov, vključno z ukrepi za usklajevanje;
- (iv) veljajo za uporabnike storitev, ki se opravljajo na ozemlju druge pogodbenice ali z njega, da se zagotovi uvedba ali pobiranje davkov od takih uporabnikov iz virov na ozemlju pogodbenice;
- (v) ločijo vlagatelje in ponudnike storitev, ki morajo plačati davek za globalno obdavčljivo blago, od drugih vlagateljev in ponudnikov storitev, ob priznavanju razlike v naravi davčne osnove med njimi, ali
- (vi) določajo, dodelijo ali razdelijo prihodek, dobiček, zaslužek, izgubo, odbitek ali dobropis posameznikov rezidentov ali podružnic ali med povezanimi posamezniki ali podružnicami iste osebe, tako da se ohrani davčna osnova pogodbenice.

Davčni izrazi ali pojmi iz točke (f) in te opombe so določeni v skladu z davčnimi opredelitvami in pojmi oziroma enakovrednimi ali podobnimi opredelitvami in pojmi iz domačih zakonov in drugih predpisov pogodbenice, ki sprejema ukrep.

ČLEN 4.7

Posebne izjeme

Nobena določba poglavja 2 (Zaščita naložb) se ne uporablja za nediskriminatorne ukrepe v splošni uporabi, ki jih sprejme kateri koli javni subjekt v okviru monetarne politike ali politike deviznega tečaja. Ta člen ne vpliva na obveznosti pogodbenice iz člena 2.8 (Prenos).

ČLEN 4.8

Varnostne izjeme

Nobena določba tega sporazuma se ne razlaga tako, kot da:

- (a) od pogodbenic zahteva, da zagotovita informacije, katerih razkritje bi bilo po njunem mnenju v nasprotju z njunimi bistvenimi varnostnimi interesi;
- (b) pogodbenicama preprečuje sprejetje kakršnih koli ukrepov, za katere menita, da so potrebni za varovanje njunih bistvenih varnostnih interesov:
 - (i) v zvezi s proizvodnjo ali trgovino z orožjem, strelivom in vojaškim materialom, v zvezi s trgovino z drugim blagom in materialom ter v zvezi z gospodarskimi dejavnostmi, ki se izvajajo neposredno ali posredno z namenom oskrbe vojaških sil;

- (ii) v zvezi z gospodarskimi dejavnostmi, ki se izvajajo neposredno ali posredno z namenom oskrbe vojaških sil;
 - (iii) v zvezi s fisijskimi in fuzijskimi materiali ali z materiali, iz katerih so ti pridobljeni; ali
 - (iv) sprejetih med vojno ali v drugih izrednih razmerah v mednarodnih odnosih;
- (c) pogodbenicama preprečuje sprejetje ukrepov za izpolnjevanje obveznosti iz *Ustanovne listine Združenih narodov*, podpisane v San Franciscu 26. junija 1945, za ohranjanje mednarodnega miru in varnosti.

ČLEN 4.9

Uporaba zakonov in drugih predpisov

Člen 2.8 (Prenos) se ne razlaga tako, kot da pogodbenicama preprečuje, da na pravičen in nediskriminatoren način in na način, ki ne bi pomenil prikritega omejevanja naložb, uporabljata svoje zakone in druge predpise na področju:

- (a) stečaja, insolventnosti, sanacije in reševanja bank, zaščite pravic upnikov ali bonitetnega nadzora finančnih institucij;

- (b) izdajanja finančnih instrumentov ali trgovanja z njimi;
- (c) računovodskega poročanja ali vodenja evidenc o prenosih, ko je treba pomagati organom kazenskega pregona ali finančno regulativnim organom;
- (d) kriminalnih ali kaznivih dejanj oziroma zavajajočega ali goljufivega ravnanja;
- (e) zagotavljanja izvrševanja sodb v sodnih postopkih ali
- (f) sheme socialne varnosti, javne pokojninske sheme ali obvezne varčevalne sheme.

ČLEN 4.10

Začasni zaščitni ukrepi

V izjemnih primerih resnih težav pri delovanju ekonomske in monetarne unije Unije ali, v primeru Vietnama, pri delovanju monetarne politike ali politike deviznega tečaja ali grožnje za to, lahko zadevna pogodbenica sprejme zaščitne ukrepe, ki so nujno potrebni v zvezi s prenosi za obdobje največ enega leta.

ČLEN 4.11

Omejitve v primeru plačilnobilančnih ali zunanje finančnih težav

1. Kadar je ena od pogodbenic v resnih plačilnobilančnih ali zunanje finančnih težavah ali ji te grozijo, lahko sprejme ali ohrani omejevalne ukrepe v zvezi s prenosi, ki:
 - (a) so nediskriminatorni v primerjavi s tretjimi državami v podobnih okoliščinah;
 - (b) ne presegajo tistega, kar je potrebno za odpravo plačilnobilančnih ali zunanje finančnih težav;
 - (c) so v skladu s *Statutom Mednarodnega denarnega sklada*, če je ustrezno;
 - (d) preprečujejo nepotrebno oškodovanje poslovnih, gospodarskih in finančnih interesov druge pogodbenice ter
 - (e) so začasni in se postopoma odpravijo, ko se okoliščine izboljšajo.
2. Pogodbenica, ki sprejme ali ohrani ukrepe iz odstavka 1, o tem takoj obvesti drugo pogodbenico in čim prej navede časovni raspored za odpravo teh ukrepov.

3. Kadar se sprejmejo ali ohranijo omejitve v skladu z odstavkom 1, se takoj skliče posvetovanje v Odboru, razen če potekajo posvetovanja v okviru drugih forumov. Na posvetovanjih se ocenijo plačilnobilančne ali zunanje finančne težave, zaradi katerih so bili sprejeti zadevni ukrepi, pri čemer se med drugim upoštevajo dejavniki, kot so:

- (a) vrsta in obseg težav;
- (b) zunanje gospodarsko in trgovinsko okolje ali
- (c) alternativni popravni ukrepi, ki so morda na voljo.

Na posvetovanjih se preuči skladnost morebitnih omejevalnih ukrepov z odstavkom 1. Sprejmejo se vse relevantne ugotovitve statistične ali dejanske narave, ki jih predloži Mednarodni denarni sklad, pri sklepih pa se upošteva ocena plačilnobilančnega in zunanje finančnega položaja zadevne pogodbenice, ki jo izvede Mednarodni denarni sklad.

ČLEN 4.12

Razkritje informacij

1. Nobena določba tega sporazuma se ne razlaga tako, kot da od pogodbenic zahteva, da dasta na voljo zaupne informacije, katerih razkritje bi oviralo izvrševanje zakonodaje ali bilo kako drugače v nasprotju z javnim interesom ali bi posegalo v upravičene trgovinske interese posameznih javnih ali zasebnih podjetij, razen če svet zahteva zaupne informacije v postopkih reševanja sporov v skladu z oddelkom A (Reševanje sporov med pogodbenicama) poglavja 3 (Reševanje sporov). V takih primerih Odbor zagotovi popolno zaščito zaupnosti.
2. Če ena od pogodbenic Odboru predloži informacije, ki se štejejo za zaupne v skladu z njenimi zakoni in drugimi predpisi, druga pogodbenica te informacije obravnava kot zaupne, razen če se s pogodbenico, ki je informacije predložila, dogovori drugače.

ČLEN 4.13

Začetek veljavnosti

1. Ta sporazum pogodbenici odobrita v skladu s svojimi veljavnimi pravnimi postopki.

2. Ta sporazum začne veljati prvi dan drugega meseca, ki sledi dnevu, ko se pogodbenici medsebojno uradno obvestita, da sta zaključili veljavne pravne postopke za začetek veljavnosti tega sporazuma. Pogodbenici se lahko dogovorita za drug datum.
3. Uradna obvestila se pošljejo generalnemu sekretarju Sveta Evropske unije in ministrstvu za zunanje zadeve Vietnama.
4. Ta sporazum se lahko začasno uporablja, če se pogodbenici tako dogovorita. V tem primeru se sporazum uporablja od prvega dneva meseca, ki sledi dnevu, ko se Unija in Vietnam medsebojno uradno obvestita, da sta zaključila veljavne pravne postopke za začasno uporabo. Pogodbenici se lahko dogovorita za drug datum.
5. Če nekaterih določb tega sporazuma ni mogoče začasno uporabiti, pogodbenica, za katero začasna uporaba ni mogoča, obvesti drugo pogodbenico o določbah, ki jih ni mogoče začasno uporabljati. Ne glede na odstavek 4 se v primeru, da je druga pogodbenica dokončala veljavne pravne postopke za začasno uporabo in ne nasprotuje začasni uporabi, v 10 dneh od obvestila, da nekaterih določb ni mogoče začasno uporabiti, določbe tega sporazuma, ki niso bile zajete v obvestilu, začasno uporabljajo od prvega dneva meseca, ki sledi obvestilu.
6. Vsaka od pogodbenic lahko odpove začasno uporabo s pisnim obvestilom drugi pogodbenici. Ta odpoved začne veljati prvi dan drugega meseca, ki sledi uradnemu obvestilu.

7. Kadar se ta sporazum ali nekatere njegove določbe začasno uporabljajo, pomeni izraz „začetek veljavnosti tega sporazuma“ datum začasne uporabe. Odbor in drugi organi, ustanovljeni na podlagi tega sporazuma, lahko opravljajo svoje naloge med začasno uporabo tega sporazuma. Vse odločitve, sprejete v okviru izvajanja teh nalog, bodo prenehale učinkovati le, če se začasna uporaba tega sporazuma odpove in ta sporazum ne začne veljati.

ČLEN 4.14

Trajanje

1. Ta sporazum velja za nedoločen čas.
2. Unija ali Vietnam lahko drugo pogodbenico pisno uradno obvesti, da bo odpovedal ta sporazum. Ta odpoved začne veljati konec šestega meseca po uradnem obvestilu.

ČLEN 4.15

Odpoved sporazuma

Če se ta sporazum odpove v skladu s členom 4.10 (Trajanje), se določbe poglavja 1 (Cilji in splošna opredelitev pojmov), členi 2.1 (Področje uporabe), 2.2 (Naložbe in regulativni ukrepi in cilji) in 2.5 (Obravnava naložb) do 2.9 (Subrogacija), ustrezne določbe poglavja 4 in določbe oddelka B (Reševanje sporov med vlagatelji in pogodbenicama) poglavja 3 (Reševanje sporov med vlagatelji in pogodbenicama), še naprej uporabljajo za obdobje 15 let od datuma odpovedi za naložbe, izvedene pred datumom odpovedi tega sporazuma, razen če se pogodbenici dogovorita drugače. Ta člen se ne uporablja, če se začasna uporaba tega sporazuma odpove in ta sporazum ne začne veljati.

ČLEN 4.16

Izpolnjevanje obveznosti

1. Pogodbenici sprejmeta vse splošne ali posebne ukrepe za izpolnjevanje svojih obveznosti na podlagi tega sporazuma. Poskrbita, da se dosežejo cilji, določeni s tem sporazumom.

2. Če katera od pogodbenic meni, da je druga pogodbenica bistveno kršila sporazum o partnerstvu in sodelovanju, lahko v skladu s členom 57 sporazuma o partnerstvu in sodelovanju sprejme ustrezne ukrepe v zvezi s tem sporazumom.

ČLEN 4.17

Nosilci javnih pooblastil

Če ni drugače določeno v tem sporazumu, vsaka od pogodbenic zagotovi, da vsaka oseba, vključno s podjetjem v državni lasti, podjetjem, ki so mu dodeljene posebne pravice ali privilegiji, ali pravnim monopolom, ki mu je pogodbenica na kateri koli ravni oblasti dodelila regulativna, upravna ali druga javna pooblastila, kakor je določeno v njeni domači zakonodaji, pri izvajanju teh pooblastil ravna v skladu z obveznostmi pogodbenice iz tega sporazuma.

ČLEN 4.18

Odsotnost neposrednega učinka

Nobena določba tega sporazuma se ne sme razlagati tako, kot da osebam podeljuje pravice ali nalaga obveznosti razen tistih, ki veljajo med pogodbenicama v skladu z mednarodnim javnim pravom. Vietnam lahko na podlagi svojega domačega prava določi drugače.

ČLEN 4.19

Priloge

Priloge k temu sporazumu so sestavni del Sporazuma.

ČLEN 4.20

Razmerje do drugih sporazumov

1. Če v tem sporazumu ni določeno drugače, se prejšnji sporazumi med Unijo ali njenimi državami članicami in Vietnamom ne nadomestijo ali odpovejo s tem sporazumom.
2. Ta sporazum je del splošnih odnosov med Unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Vietnamom na drugi strani, kot je določeno v sporazumu o partnerstvu in sodelovanju, in je del skupnega institucionalnega okvira.
3. Nobena določba tega sporazuma se ne razlaga tako, kot da pogodbenicama nalaga, da delujeta na način, ki ni skladen z njunimi obveznostmi iz *Marakeškega sporazuma o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije*, sklenjenega v Marakešu 15. aprila 1994.

4. Z začetkom veljavnosti tega sporazuma se sporazumi med državami članicami Unije in Vietnamom iz Priloge 6 (Seznam naložbenih sporazumov), vključno s pravicami in obveznostmi, ki iz njih izhajajo, odpovejo in prenehajo veljati ter se nadomestijo s tem sporazumom¹.

5. V primeručasne uporabe v skladu z odstavkom 4 člena 4.13 (Začetek veljavnosti) se uporaba določb sporazumov iz Priloge 6 (Seznam naložbenih sporazumov) ter pravic in obveznosti, ki iz njih izhajajo, začasno prekine od datuma začetkačasne uporabe². Če sečasna uporaba tega sporazuma odpove in ta sporazum ne začne veljati, začasna prekinitev preneha in začnejo veljati sporazumi iz Priloge 6 (Seznam naložbenih sporazumov)³.

6. Ne glede na odstavka 4 in 5 se lahko v skladu s sporazumom s seznama iz Priloge 6 (Seznam naložbenih sporazumov) vloži zahtevek v skladu s pravili in postopki iz navedenega sporazuma, če:

- (a) zahtevek izhaja iz domnevne kršitve navedenega sporazuma, do katere je prišlo pred datumomčasne prekinitve uporabe sporazuma v skladu z odstavkom 5 ali, če uporaba sporazuma ni začasno prekinjena v skladu z odstavkom 5, pred datumom začetka veljavnosti tega sporazuma, ter

¹ Pogodbenici se strinjata, da prav tako prenehajo veljati „samoderogacijske klavzule“ iz sporazumov iz Priloge 6 (Seznam naložbenih sporazumov).

² Pogodbenici se strinjata, da začasno prenehajo veljati tudi „samoderogacijske klavzule“ iz sporazumov iz Priloge 6 (Seznam naložbenih sporazumov).

³ Pojasniti je treba, da zaradi tega stavka ne začnejo veljati tisti sporazumi, ki še niso začeli veljati ali so bili odpovedani v skladu z njihovimi lastnimi določbami.

- (b) od datuma začasne prekinitve izvajanja sporazuma v skladu z odstavkom 5 niso pretekla več kot tri leta ali, če se uporaba sporazuma ne prekine začasno v skladu z odstavkom 5, od datuma začetka veljavnosti tega sporazuma do datuma vložitve zahtevka.

7. Ne glede na odstavka 4 in 5 se v primeru, da se odpove začasna uporaba tega sporazuma in ta sporazum ne začne veljati, v skladu s pravili in postopki, določenimi v tem sporazumu, lahko vloži zahtevek v skladu s tem sporazumom, če:

- (a) zahtevek izhaja iz domnevne kršitve tega sporazuma, do katere je prišlo v obdobju začasne uporabe tega sporazuma ter
- (b) od datuma prenehanja začasne uporabe do datuma vložitve zahtevka niso pretekla več kot tri leta.

8. Pojasniti je treba, da ni mogoče vložiti zahtevka v skladu s tem sporazumom in v skladu s pravili in postopki, določenimi v tem sporazumu, če zahtevek izhaja iz domnevne kršitve tega sporazuma, do katere je prišlo pred datumom začetka veljavnosti tega sporazuma ali, če se ta sporazum začasno uporablja, pred datumom začetka začasne uporabe.

9. Za namene tega člena se opredelitev pojma „začetek veljavnosti tega sporazuma“ iz odstavka 7 člena 4.13 (Začetek veljavnosti) ne uporablja.

ČLEN 4.21

Prihodnji pristopi k Uniji

1. Unija Vietnam uradno obvesti o vseh prošnjah tretjih držav za pristop k Uniji.
2. Unija si v pogajanjih z državo kandidatko, ki želi pristopiti k Uniji, prizadeva:
 - (a) da na zahtevo Vietnama v največji možni meri zagotovi informacije v zvezi s kakršno koli zadevo iz tega sporazuma ter
 - (b) da upošteva pomisleke, ki jih izrazi Vietnam.
3. Unija Vietnam uradno obvesti o začetku veljavnosti katerega koli pristopa k Uniji.
4. Odbor dovolj zgodaj pred datumom pristopa tretje države k Uniji prouči morebitne učinke tega pristopa na ta sporazum.

5. Vsaka nova država članica Unije pristopi k temu sporazumu z dnem pristopa k Uniji z ustrežno klavzulo v aktu o pristopu k Uniji. Če akt o pristopu k Uniji ne zagotavlja samodejnega pristopa države članice Unije k temu sporazumu, zadevna država članica Unije pristopi k temu sporazumu, tako da akt o pristopu k temu sporazumu vloži pri generalnem sekretariatu Sveta Evropske unije in ministrstvu Vietnama za zunanje zadeve oziroma njunih naslednikov. Pogodbenici lahko s sklepom Odbora uvedeta vse potrebne prilagoditve ali prehodne ureditve.

ČLEN 4.22

Ozemeljska uporaba

Ta sporazum se uporablja:

- (a) v povezavi s pogodbenico EU, za ozemlja, na katerih veljata *Pogodba o Evropski uniji* in *Pogodba o delovanju Evropske unije*, ter v skladu s pogoji, določenimi v navedenih pogodbah, ter
- (b) v povezavi z Vietnamom, za njegovo ozemlje.

Sklicevanje na „ozemlje“ v tem sporazumu se razume v tem smislu, razen če je navedeno drugače.

ČLEN 4.23

Verodostojna besedila

Ta sporazum je sestavljen v dveh izvodih v bolgarskem, češkem, danskem, nizozemskem, angleškem, estonskem, finskem, francoskem, grškem, hrvaškem, madžarskem, italijanskem, latvijskem, litovskem, malteškem, nemškem, poljskem, portugalskem, romunskem, slovaškem, slovenskem, španskem, švedskem in vietnamskem jeziku, pri čemer je vsako od teh besedil enako verodostojno.